National Library of Canada
Collection Development Branch.
395 Wellington Str. Order sect
Ottawa, Ont. K1A 0N4
NEWSPAPER DIVISION

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

„Meie Elu" nr. 4 (1769) 1984 — NELJAPÄEVAL 26. JAANUARIL – THURSDAY, JANUARY 26 — XXXV aastakäik

Esto '84 koosolekul anti informatsiooni ja arutati probleeme. Juhatuse laua taga (vasakult) A. Jurs, E. Aruja, L. Aruvald, T. Metsala (esimees) ja N. Valge. (Lähemalt lhk. 4) Foto — S. Preem

Vaja 1,1 miljon dollarit

Uus sihtasutus eestiainelise õppetooli loomiseks

Eestiainelise õppetooli idee, mis mõne aastaga on kasvanud ja kristalliseerunud, on nüüd soodsate olutingimuste pärivette sattununa kiiresti oma lõppsihile lähenemas. Viimase paari kuu jooksul on astutud olulisi samme, mis tagavad õppetooli tegelikuks kujunemise. Õppetooli rajamiseks, milleks vaja 1,1 miljon dollarit, asutas Tartu College'i juhatus uue sihtasutuse („The Chair of Estonian Studies Foundation"). Selle ülesandeks on kõigiti majanduslikult kergendada uue õppetooli loomisega seoses olevaid probleeme ja anda asjatundlikku nõuannet.

Sihtasutusse nimetati seitse direktorit: esimeheks Elmar Tampõld ja liikmeiks Olev Träss, Tõnis Laar, Ervin Mägi, Silvi Meema, Ülle Toomver ja Endel Tulving. Selgitati, et föderaalne Multikultuuri Ministeerium on nõus maksimaalse toetusena andma planeeritavale õppetoolile $300,000, seades omalt poolt üles mõningaid nõudmisi. Üheks neist on, et see peab esitama ja teenima tervet eesti rahvusgruppi, mitte mõnd väiksemat rühmitust.

UUED OSATÄHED

Tartu College uue õppetooli „ristiisana" lubas õppetooli toetada $700,000 suuruse summaga. Seda tagab soodne, lühiajaline laen Toronto Eesti Ühispangalt. Praegu hinnatakse Tartu College'i üldväärtus 10 miljonile dollarile, samas lasub sellel 3 miljoniline amortisatsioon. Tartu College'i suur tagavarakapital on küllaldaseks tagatiseks eestiainelise õppetooli lansseerimisel. Puudujääv $100,000 võiks laekuda eesti ühiskonnalt. Selleks aga ei küsita annetusi, vaid soovitatakse, et eestlased ostaksid Tartu College'i uue seeria osatähti, mis kannavad kasuprotsenti. See oleks ühtlasi heaks võimaluseks uut õppetooli toetada. Kuna sihtasutusel on ametlik luba lõivuerandiks, on omandatavate osatähtede kasuprotsendid tulumaksuvabad.

Kui mõtte algatajad, professorid Olev Träss ja Endel Tulving, algkujuks võtsid Ukraina ja Ungari õppetoolid, lähtusid nad puhtakadeemilisest seisukohast. Tartu College'i juhatuse esimehe Elmar Tampõllu ühtumisega sai idee praktilise ja tugeva majandusliku algpõhja. Nähes, et eestiainelise õppetooli loomine kujuneks hinnaliselt meie rahvusgrupile ülejõukäivaks, hakati tema ettepanekul kanada süsteemi rakendama ja riigitoetust püüdlema, mis ühtlasi viiks õppetöö ja selle sihid laiemale alusele.

PROGRAMM

Programm tuleks laiapiirdeline ja levitaks muuhulgas faktilist informatsiooni Eesti, ta saatuse ja kõigi eluavalduste kohta kogu kanada ühiskonnale. Praegu esineb näiteks kurioosumeid, kus ajaloolased ja ülikooli õppejõud, toetudes pahatihti võltsitud ja sihilikult lanseeritud valeandmetele, pole teadlikud Baltimaade saatusest ega ole selletõttu ka võimelised oma õpilastele tegelikke fakte jutustama. Kogutud arhiivid ja raamatukogu koonduksid eestiainelise õppetooli ümber, kus need oleksid vabalt kättesaadavad kõigile huvitundvatele ülikooli õppejõududele ja üliõpilastele, kirjanikele ja ajakirjanikele, teadlastele ja ajaloo-uurijatele.

Arutledes õppetooli majandusliku kandevõimalusi, kujunes Tartu College sellele sobivaks alustalaks. Tartu College lubas endale võtta täie majandusliku vastutuse õppetooli asutamiseks. Õppetooli rajav komitee astus sellejärele põhjalikesse läbirääkimistesse Toronto Ülikooliga. Professorid Träss ja Tulving tegid omalt poolt palju tööd isiklike kontaktide kaudu. Ülikool esitas eestiainelise õppetooli rajamise kulude eelarve 1,1 miljoni dollari suuruses. See summa tagaks õppetooli asutamisega seoses olevad kulud, õppejõudude ja kontoriabilise palgad, vajaliku varustuse, raamatukogu, arhiivide j m. muretsemise. Valik langes Toronto Ülikoolile, kuna seal töötab suurim arv eesti professoreid ja abiõppejõude, samuti õpib seal suurim arv eesti üliõpilasi vabas maailmas. Toronto Ülikooliga on jätkunud tihe

(Järg lhk. 3)

14 miljoni võitjad selgusid

Lotto 6/49 suurvõidu võitjad, kes lasksid end kümmekond päeva oodata ja kaotasid ligi 14 miljoni dollari intressid selle aja eest, esitasid võiduloosi esmaspäeval. Põhja-Ameerika loteriide suurima võidu said abielupaar Stuart ja Lillian Kelly Brantfordist. Mees oli 30 aastat veoautojuht ja naine töötas 31 aastat puhastusettevõttes. Neil pole lapsi, kuid palju sugulasi, kellede vahel kavatsevad jagada osa rahast. Jutuajamisel ajakirjandusega nad ütlesid, et võit on liiga suur, jätkub poolest. Võidunumbrid tõmbasid nad välja oma kodusel „loteriil" margariinitopsist.

Toronto eestlane suri liiklusõnnetuse tagajärjel

Esmaspäeval, 23. jaanuaril suri Torontos liiklusõnnetuse tagajärjel 76-aastane Ernst Lõivukene. Ta elas koos abikaasaga Wellesley tänaval korterimajas. Neljapäeva, 19. jaanuari hommikul oli läinud Parliamendi tänavale juuksuri juurde ja võtnud kaasa käsikäru, et tuua ärist puuvilja. Kella 11 paiku helistati koju, et abikaasaga on juhtunud õnnetus ja ta on Wellesley haiglas, kus hiljem suri vigastuste tagajärjel. Nagu pr. Lõivukene ütles „Meie Elule" oli õnnetuspäeval helistanud keegi ja ütelnud, et ta on veoauto juht, mis õnnetuse põhjustas. Koos Lõivukesega oli kaupluses olnud ka üks eestlanna, kellega olid koos sealt lahkunud ja kes viibis õnnetuskoha lähedal.

Ernst Lõivukene oli pärit Põlvast. Ta võttis osa Teisest maailmasõjast, asus Saksamaale ja sealt Inglismaa kaudu Kanadasse 1951. a. Töötas Kirkland Lake'is kaevanduses kuni 1963. aastani, mil tuli Torontosse ja sai töökoha Sick Children haiglasse. Pärast 68-a. saamist asus puhkepalgale.

Puusärkipanek oli reede õhtul ja ärasaatmine Kolmainu koguduse kirikust laupäeva hommikul Mt. Pleasant kalmistule.

250 tuhat dollarit pärandkeelte keskuse rajamiseks

18. jaan. tegi Kanada mitmekultuuri minister David M. Collenette teatavaks veerand miljoni dollari suuruse toetuse OISE'le (Ontario Institute for Studies in Education) riikliku pärandkeelte keskuse rajamiseks.

Käesoleva aasta jaanuaris tegevust alustava keskuse kavas on: külvata, levitada ja suurendada õppematerjalide tõhusat kasutamist pärandkeelte õpetamiseks; võimaldada pärandkeelte õpetajaile treening-kursusi ja hinnangtunnustus (credit) ja mitte-krediit-kursusi; õhutada pärandkeelte säilitamise uurimusi.

„See projekt rahuldab loodetavasti pärandkeelte õpetajate vajadusi", ütles minister Collenette OISE-ruumides korraldatud vastuvõtul etniliste haridusorganisatsioonide ja ajakirjanduse esindajaile. „See peaks stimuleerima ka uurimusi pärandkeelte olemuse ja probleemide osas üle terve Kanada."

Ministrit tutvustas OISE juhatuse esimees, loodud eesmärki humoorikalt nimetades ideaalseks „Paabeli torniks".

Minister Collenette, kes tervitas koosolijaid mitmes keeles, rõhutas uuele programmile pandud suuri lootusi ning loodetavasti veelgi suuremaid tuiemusi. „Üle 100 tuhande õpilase võivad osa ja kasu saada sellest Kanada suurejoonelisest kavast. Kuid see on alles algus!" kinnitas minister.

Riikliku pärandkeelte ressursskeskuse (The National Heritage Language Resource Centre) asutamine sai võimalikuks eelnimetatud veerand-miljon-dollarilise toetuse tõttu OISE'le Riigisekretaadi Mitmekultuuri Direktioraadi (Multiculturalism Directorate of the Department of the Secretary of State) poolt 3-aastaseks perioodiks.

Keskus majutub Moodsate Keelte Keskuses (Modern Language Centre), mis on juba sooritanud uurimusi, teostanud õpetajate väljaõpet, teise keele õpetamist ning haridusalalisi aktiviteeti viimase 15 aasta jooksul.

OISE on 1984-85. a. kavva võtnud kahe-aastasse projekti „Kirjaoskuse arendamine pärandkeelte programmides", mis hõlmab õpetajate arendamist, uurimuste ja õppematerjalide käsitust, treneerides õpetajaid arendama õpilaste loovaid kirjanduslikke võimeid ning avaldama õpilaste kirjatöid ja illustratsioone pärandkeelte algklasside lugemisvaruna.

Pärandkeelte keskus taotleb koostööd ühiskondlike gruppide, etnokultuuriliste organisatsioonide ja valitsuse osakondadega kõikjal Kanadas.

Võrreldes prantsuse keele kui teise keele õpetamise ja õppimisvõimalustega, on teiste pärandkeelte õpetamine Kanadas seni olnud minimaalne. Üks tähtsamaid ja ajaliselt kiiremaid eesmärke ning vajadusi on pärandkeelte õpetajate krediteerimiskursuste rajamine.

Pärandkeelte keskus loodab võimaldada Kanada lastele maksimaalselt ära kasutada nende keelelisi ja üldhariduslikku potensiaali, luues kultuurilise ja majandusliku tagapõhja, millel on tähtis osa Kanada tulevikus.

KESKTALVE KUNSTINÄITUS

ABEL LEE

Pisi-poeemid värvis ja vormis — valik 1969–1984

Vana-Andrese kiriku ülemises saalis
pühap., 29. jaan. kell 12.00—6.00-ni, kolmap., 1. veebr. kell 2.00—7.00 õ., pühap., 5. veebr. kell 5—7-ni.

Kalevi Võrkpalliklubi kutsub kõiki

„KALEVI MÜRGELILE"

reedel, 10. veebruaril 1984 kell 7.30 õ.
Tartu Colleges

Sissepääs $5.00 — Vanusetunnistus vajalik

HAMILTONI HELLETAJATE

KONTSERT-TULUÕHTU

4. veebr. 1984 kell 2.00 p.l.
YWCA ruumes, 75 MacNab St. S., Hamilton

Sissepääs $5.00 — Kohvilaud

TÄHELEPANU!

Dienststelle „Reinhardt" (Birinosa) üksuste poiste kokkusaamine toimub Esto '84 ajal Torontos, 12. juulil 166 Sherwood Ave., algusega kell 14.00. Teatada osavõtust ühes oma aadressi ja telef. nr-ga hiljemalt 15. aprilliks: K. Loone, 87 Clifton Cres., London, Ontario N6C 3V9.

Korraldav toimkond

FINNAIR

KUTSUB

SOOME ja EESTI FILMIÕHTULE

mis peetakse esmaspäeval, 13. veebruaril kell 6.30 õ.
MACEDONIAN HALLIS, 76 Overlea Blvd.

„DOOR PRIZES", FILMID SOOMEST, KARASTAVAD JOOGID JA SUUPISTED
Sissepääs tasuta

EESTI LIIT KANADAS ● TORONTO EESTI VÕITLEJATE ÜHING

NARVA '44

LAHINGUTE MÄLESTUSÕHTU

PÜHAPÄEVAL, 5. VEEBRUARIL S.A. KELL 3 P.L. EESTI MAJAS TORONTOS
KAVAS: Narva ajaloost ● Tervitusi ● Narva '44 lahingute ülevaade ● Narva võitluste film (20 min.) ● Loomingut ● Katke raamatust „Kolm kuuske" ● Sõduri laule & mälestamine
Sissepääs $5.00 Pool puhastulust sõjainvaliidide toomiseks Esto '84 pidustustele

UUENDAGE „MEIE ELU" TELLIMINE UUEKS AASTAKS

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada, M4K 2R6 Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J., USA. Tel. (201) 262-0773.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951

●

Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp. kl. 9 hm.—5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 hm.—8 õ., laup. kl. 9 hm.—1 p.l.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse — 1 a. $44.00, 6 k. $25.00, 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse — 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.

Üksiknumber — 75¢

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul — esiküljel $5.50, tekstis $5.00, kuulutuste küljel $4.75.

Üllatusi alanud aastaks

1984 ei ole optimismi ega elurõõmude aasta, kui mõtelda ainult üle 1,3 miljoni töötule Kanadas. Kuid 1981/82 aastad jätsid sügavad haavad ühiskonda ka kõrgete intressimäärade tõttu. Üle 20 protsendi laenuintressid jätsid tühimiku ja usaldamatuse kõikidele nendele, kes pidid opereerima laenudega, nagu tööstused, ärimehed ja kinnisvaraomanikud. Tööstur ja ärimees sai end veel osaliselt saneerida, tõstes oma kaupade hindu. Kinnisvaraomanikel puudus see võimalus ja tuhanded elamud läksid sundmüügile.

Üheks näiteks on ka Toronto Eesti Ühispank, kes oli kiirelt kasvavaid hoiusummasid kindlustanud pikaajaliste bondidega, mis maksid ainult 4–5 protsenti. Kuid hoiusummad hakkasid sundolukorra tõttu kandma mitmekordselt suuremat intressi ja neid tuli maksta, sest teisiti oleks hoiustamine katkenud või hakanud ühispangast välja voolama. See ei olnud ainult Eesti Ühispanga mure. Samasuguses olukorras olid ka paljud teised ühispangad koos keskasutusega.

Õnneks jõudis Eesti Ühispank tekkinud operatsioonide puudujäägid muutunud olukorra tõttu katta 1983. aasta lõpuks, näidates isegi väikset ülejääki oma operatsioonides. Oma tegevuse kolmekümnendaks aastapäevaks on Eesti Ühispanga olukord jõudnud rahuldava bilansini, kuid vajab siit peale panga juhtivatelt organitelt permanentset tähelepanu rahaturu olukordade kujunemisele.

1984 aastaga on Kanada majandus väljendamas optimistlikke arvamusi edasise kujunemise kohta, kuigi töötute massid püsivad ja valitsused on võlgadega koormatud. Need koormused jäävad ka siis, kui keskvalitsuses peaks praegune liberaalide võim asenduma konservatiivide võimuga. Kunas praegune peaminister uued valimised välja kuulutab, pole teada, kuigi poliitiline rahutus annab end tunda ka liberaalide oma ridades.

USA-le on 1984. aasta presidendi valimisaastaks, sest Ronald Reagani periood on jooksmas välja. Reagan ei ole oma kandidatuuri veel välja kuulutanud, kuid see tuleb kindlasti. Tema tugev hoiak välispoliitilistes küsimustes on temale silm nähtavalt poolehoidu toonud ja temal puudub igasugune vajadus teisest perioodist Valges Majas loobuda.

Demokraadid näitavad presidendi positsiooni vastu erakordset huvi ja eelselektsiooniks on oma nimed üles seadnud juba 8 demokraati. Nende hulgas ka endine abipresident Walter Mondale. Kuid see demokraatide huvi üheainsa presidendi koha vastu võib nende hääli vaid lõhestada ja sillutada teed Reagani võidule.

Kuid Reagani teed võidule püüavad lammutada teised jõud, kes asuvad Kremlis ja seda seoses uute relvade küsimusega Euroopas. Reagani tugev antikommunistlik hoiak ja uued USA relvad sündisid Kremlit katkestama relvastuse vähendamise konverentsi Genfis ja seda hoiakut hoitakse kõige robustimalt ka käimasoleval konverentsil Stokholmis. Venelased loodavad diskrediteerida Reaganit ja tema valitsust ja külvata ähvardushirmu USA valijaskonnas ja kõikjal ka Lääne-Euroopas. On aga siiski tunne, et ükskõik, kes ei valita Valgesse Majja, Reagani poliitiline hoiak Nõukogude Liidu vastu jääb püsima ja Kremli lootused on tuulde külvatud.

Kuidas mahub neisse vahekordadesse Puna-Hiina hoiak, on omaette huvitav küsimus. Hiina peaministri külaskäik Washingtoni ja Ottawasse vajab tähelepanu, sest hiinlased ei tule välja ainult viisakusvisiidile, kuigi nad näitavad küll, et kaubavahetus oli peamine küsimus. Ottawa andis peaministrile silmapaistva vastuvõtu ja siin oli Kanada peaministril hea võimalus demonstreerida oma vanu suhteid Puna-Hiinaga. Sest Trudeau külastas Puna-Hiinat juba siis, kui teised demokraatiad ei soovinud sellega suhelda. Kuid Kanada valitsus oli ka esimesi diplomaatiliste suhete jaluleseadmisel Puna-Hiinaga, kuigi see sündis Taivaniga suhete katkestamise arvel.

1984 aasta võib anda mitmeid üllatusi. Millised need on, tuleb vaid ära oodata.

V.

Kas võiks . . ?

Eestis oli koolmeistri elu üpris lihtne. Valitsus määras, mida tuli lastele õpetada ja kattis ka kõik selle tülika toiminguga seoses olevad kulud. Pagulaste täienduskoolides ei pea õpetajad mitte ainult otsustama, mida on otstarbekas õpetada, vaid tihti peale peavad kirjutama ja kirjastama õpikuid, ning hoolitsema et majanduslikud kulutused oleksid tasakaalus kasina sissetulekuga. Õpetajate haldusliku vaeva vähendamiseks tegutsevad enamus eesti koolide juures lastevanemate komiteed. Kuna täienduskoolis laste õppeedukus oleneb suurel määral lastevanemate suhtumisest koolitöösse, siis moodustavad need komiteed ka olulise lüli kooli ja kodu vahekorras. Ideaalselt peaksid lastevanemate esindajad lisaks majanduslike probleemide lahendamisele vahendama kodude soove ja kogemusi õpetajaile ja selliselt aitama õppekavasid kohandada ühiskonnas toimuvaile muudatusile. Üllataval kombel pole Toronto eesti täienduskoolide lastevanemate komitee eesotsas juba aastaid enam olnud mõne kooliskäiva lapse vanem. Eemalseisjale jääb selgusetuks, kas tänased lapsevanemad tõepoolest ei vaevu huvituma oma laste emakeelse õpetuse korraldamisest, või eelistavad nad mõne vanavanema rikkalikke kogemusi oma võib-olla alles kujunemisjärgus olevaile teadmistele. Arvestades, et Toronto eesti koolid on eeskujuandjaks ka teistele eesti täienduskoolidele, KAS VÕIKS, siis teada saada, millised eelised kaasnevad koolikorraldusele, kus lastevanemaid esindab mõni halduslike kogemustega onu või tädi? Kui eelmainitud moodusel polegi mingeid eeliseid, ning et Toronto praegune olukord on tekkinud lastevanemate ükskõiksusest, siis võiks kaaluda kodukorra muudatust, mis ei võimaldaks kellelgi komiteesse kuuluda pärast seda, kui nende lapsed on kooli lõpetanud.

HARRI KIVILO

„MEIE ELU"
lugejad, ärge unustage oma sõpradele soovitamast
„MEIE ELU"

Kas ÜRO peaks kolima Moskvasse?

Pärast seda, kui USA valitsus otsustas kutsuda ära oma esindaja UNESCO-st (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) ja lõpetada selle ÜRO organisatsiooni rahalise toetamise (umbes $50 miljonit aastas), on maailma avalikkuse tähelepanu koondunud ÜRO organisatsiooni kui terviku tegevusele ja olukorrale, milles ta tegutseb.

Ühendatud Rahvaste Organisatsioon (United Nations Organization) moodustati San Franciscos juunis 1945, kohe pärast II maailmasõja lõppu, et hoida inimkonda hävitavate sõdade eest. ÜRO hartale kirjutasid alla rahuarmastavate riikide esindajad ja töötasid pühalikult hoiduda eemale sõdadest.

ÜRO eesmärk on jäänud soovunelmaks, sest pärast selle harta allakirjutamist on peetud üle 100 sõja ja 40 nendest on olnud suursõjad. Vähemalt 10 miljonit inimest on hukkunud nendes sõdades. ÜRO hartale allakirjutanud riigid on sekkunud nendesse sõdadesse.

Arvates aastast 1945 on ÜRO liikmesriikide arv kasvanud kolmekordseks. Viimane riik, kes võeti hiljuti vastu täisõiguslikuks riigiks on 65,000 elanikuga saareriik St. Kitts-Nevis. Kõigil liikmesriikidel on täiskogus üks hääl suurusele vaatamata, kaasaarvatud Hiina ja USA. USA on lubanud ja katab 25% ÜRO üldise eelarve kuludest ja 30% väljaspool eelarve tehtud kulutustest. Nende kulutuste suurust ÜRO sekretariaat ei ole olnud kunagi suuteline täpselt määritlema.

BLOKID

ÜRO täiskogus liikmesriigid moodustavad mitmeid huviringe ja hääletavad blokkides. Kõige selle tagajärjel ÜRO hartale allakirjutanud riigid on jäänud tahaplaanile ja otsuste tegijateks on kujunenud uustulnukad, eriti Aafrika riikide blokk, kuhu sisuliselt kuulub 10% maailma rahvast, kes kannavad kokku vähem kui 1% ÜRO eelarve kuludest.

Stabiilsed toetajad on Põhja-Atlandi piirkonna demokraatilike riikide blokk. Peale selle on seal Nõukogude riikide blokk, Aafrika, Araabia ja Ladina-Ameerika riikide blokid. Kõigi nende poolt nimetatakse esimest blokki WEOG — Western European and Other States Group ning suhtutakse sellesse kadetsevalt vaenulikult. Hääletamisel mitmed blokid ühinevad ja moodustavad suuremaid gruppe. Suurimaks nendest loetakse Grupp 77, Non Aligned Movement States, ligemale 130 liiget. See grupp on printsiibi poolest vaenulik WEOG riikide suhtes. Möödunud aastal selles grupis juhtivaks riigiks oli Kuuba, kus Fidel Castro juhtimisel õpetatakse välja terroriste eriti Kesk-Ameerika riikide tarvis, valitsuste kukutamiseks ja kommunistliku korra levitamiseks. Käesoleval aastal on selle grupi juhtivaks riigiks India. Selle maa valitsus on N. Liidu sõbralik. Ta keeldus hukka mõistmast N. Liitu Afganistani invasiooni pärast ja tegi sama, kui teised riigid mõistsid hukka N. Liidu Lõuna-Korea reisilennuki allatulistamise pärast Sahhalini saare piirkonnas.

Peale lääne demokraatlike riikide vihkamise, on teistel riikide gruppidel vähe omavahelist ühist poliitilisel alal ja sõdivad tihti. Pikemat aega on omavahel sõjas või üksteisele vaenulikud Süüria ja Iraak, Iraak ja Iraan, Liibüa ja Egiptus, Marokko ja Alžeeria, Liibüa ja Chad, Abessiinia ja Somaalimaa, Liibanon ja Süüria jne.

PEASEKRETÄR VÕIMETU

Momendil on ÜRO täiskogus juhtival kohal Aafrika ja Araabia riikide blokid. Neid toetab Nõukogude riikide blokk. ÜRO peasekretär Javier Perez de Cuellar Peruust, põhiliselt ausameelne mees, on võimetu seda organisatsiooni juhtima. Hääletused täiskogus ei ole mitte printsiipide kohased vaid tunnete kohased ja tihti vastupidised ÜRO printsiipidele. Sõda möllab Afganistanis, Lõuna-Ida Aasias, Kesk-Ameerikas, Kesk-Aafrikas, Liibanonis ja Iraakis. Nende pidurdamiseks ÜRO ei ole suuteline midagi tõsist ette võtma. Ta asub tihti agressorit kaitsma ja süüdistama seda, kes ennast kaitseb. Argentiina alustas Falklandi sõda nende saarte okupeerimisega. Inglased ajasid nad välja Falklandi saartelt. Agressor oli Argentiina, kuid ÜRO Julgeoleku Nõukogu otsustas, et Inglismaa peab alustama läbirääkimisi Argentiinaga Falklandi saarte tuleviku selgitamiseks.

ÜRO on kujunenud radikaalsete ja marksistlike liikumiste toetajaks. 1970. a. ÜRO täiskogu võttis vastu resolutsiooni, milles julgustati koloniseeritud rahvaid kasutama kõiki võimalikke abinõusid neid valitseva võimu kukutamiseks. ÜRO liikmesriikide enamiku arvates N. Liit ei ole koloniaalriik. Tema kohta see resolutsioon ei maksa. Kunagi ei ole loetud ÜRO täiskogus ikestatud rahvaks Poolat, Tshehhoslovakkiat ja Ungarit, kus asuvad suured N. Liidu okupatsiooniväed, rääkimata Eestist, Lätist, Leedust, Moldaaviast, Uzbekistaanist, Kirgiisiast ja Armeeniast, mis on liidetud N. Liidu külge.

SPIONAASHIKESKUS

New York on kujunenud N. Liidu suurimaks spionaashikeskuseks vabas maailmas. Tema delegatsioon ÜRO-s, kuhu kuulub 250 delegaati ja 260 teenistujat, tegelevad peamiselt spionaashiga. USA maksab 25% ka nende ülevalpidamise kuludest.

Mitmelt poolt on juba tõstetud üles küsimus, kas sellises olukorras on mõtet pidada seda organisatsiooni Ühendriikides. Seda soovitatakse saata Moskvasse või mõnda teise kommunistlikku riiki. Ühendriigid peaks lõpetama ÜRO rahalise toetamise. See küsimus kujunes akuutseks, kui USA valitsus teatas, et ta kutsub ära oma esindaja UNESCO-st ja lõpetab selle ameerikavastast vaenu levitava organisatsiooni toetamise alates 1. jaanuarist 1985. Aeg oleks olnud selline otsus teha juba palju aastaid varem.

N.

Peaministri rahuofensiiv ei võta vedu

Ajakirjandusele antud jutuajamisel Kanada peaminister P. E. Trudeau kurtis, et tema rahuofensiiv ei inspireeri küllaldaselt riikide juhte, keda ta seni on külastanud. Kõik soovivad temale head õnne ja edasiminekut, kuid vähesed tulevad kaasa. Peaminister ise ega tema sekretär Tom Axworthy ei ole lähemalt selgitanud, kuidas peaminister kavatseb oma rahuofensiivi jätkata. Viimase arvates Trudeau jätkab seda ka siis kui ta peaks lahkuma peaministri kohalt.

Peaministri eriline nõuandja rahu ja relvastuse vähendamise alal, Lester Pearsoni poeg Geoffrey, kes kuni viimase ajani oli Kanada suursaadikuks Moskvas, ütleb, et suurvõimud tegelevad momendil rohkem relvastuse suurendamisega, kui mõtlemisega sellele, et relvastus on juba küllalt suur. Aeg on hakata seda vähendama. Selle juurde tulek võtab aega ja tee rahuni võib olla veel küllalt pikk.

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA

K. Päts — 1918.

50 aastat tagasi

Rahvusvahelised aferistid tegid äri Eesti sõjalaevadega

Eesti vabariigil oli algul kolm ristlejat ja rida väiksemaid sõjalaevu. Ristlejatest langes hiljem vanuse tõttu välja „Lembit", vanaaegse nimega „Bobr", mille inglased venelastelt meie Vabadussõjas vallutasid. „Lembit" ehitati 1907 Peterburis. Tema veeväljasurve oli 890 tonni ja kiirus 12 sõlme, omas kaks 120-mm ja neli 75-mm suurtükki. Lammutati vanuse tõttu 1924.

Temaga koos vallutatud „Vambola", ka miiniristleja, endine Vene „Spartak", ehitati Peterburis 1918. Tema veeväljasurve oli 1600 t., kiirus 32 sõlme, relvastatud nelja 4-tollise ja ühe 40-mm õhukaitsesuurtükiga ja kolme 45-sentimeetrilise torpeedo kolmiktoruga.

Suurtükilaev „Laene", Vene sõjalaevastikus „Sputnik", ehitati 1915. Veeväljasurve 400 t., kiirus 11 sõlme, omas kahte 75-mm suurtükki. „Mardus" suurtükilaev, ehitatud 1911. Veeväljasurve 120 t., kiirus 10 sõlme, pardal kaks 75-mm suurtükki.

Torpeedopaat „Sulev", endine Saksa „A 32", ehitatud 1916 Elbingis, veeväljasurve 240 t., kiirus 26 sõlme. Relvastatud kahe 75-mm suurtükiga ja kahe 45-mm torpeedotoruga. Jooksis 1917. sügisel Kassaare lahes madalikule, uppus, tõsteti üles 1923 ja seati korda.

Peale nende olid veel kaks rataslaeva „Ristna" ja „Suurop" ning paar väikest traalerit. Pärast ristlejate müümist Peruule osteti kaks allveelaeva — „Kalev" ja „Lembit". Kõik 1940 eksisteerinud Eesti sõjalaevad läksid N. Liidule. Vaatleme järgnevalt kahe ristleja müügiga seotud sensatsiooni.

MÜÜK PERUULE

1933 juunis ilmus Tallinna kaitseministeeriumi keegi ärimees Prenzlau, Hamburgi firma Ludvig Bing & Ko osanikuna. Ta esines ettepanekuga, et Eesti vabariigi valitsus müüks ära miiniristlejad „Lennuk" ja „Vambola", mis olevat juba vananenud ja Eestile kasutud. Nende ostjaks esitas aga Peruu valitsust, kelle ülesandel tema tegutsevat.

Selleaegne kaitseminister A. Kerem ja kindralstaabiülem kindralmajor J. Tõrvand võtsid müügiküsimuse üles sõjanõukogus ja määrasid ühtlasi ka komisjoni sõjalaevade müügihinna kindlaksmääramiseks. Ka Prenzlaul olid oma ettepanekud hinna suhtes. Lõpuks lepiti hinnas kokku 410.000 kulddollarile.

Vabariigi valitsus kinnitas selle ettepaneku 7. 7. 1933 ja laevad viidi Eestist ära sama aasta septembrikuus. Rahvale see aga ei meeldinud. Müügitehingust kirjutati ajakirjanduses palju, samuti levitati igasuguseid jutte tehingust tulusaajatest. Seda enam, et Berliinist tegi sealne Peruu saadik Gildmeister visiidi meie välisministrile, Seljamaale Tallinna ja teatas, et Peruu valitsus on lugenud itaalia ajalehest „Popolo d' Italia", et Eesti valitsus on saanud laevade müügist 410 000 dollarit.

PROTSESS

Kuna aga Peruu valitsus oli ühe Londoni panga kaudu laevade eest maksnud 750 000 kulddollarit, huvitab Peruu valitsust, kui palju Eesti valitsus oma ristlejate eest on saanud. Ka küsis Gildemeister, miks on aetud laevade müügitehingut Bingi ja Prenzlauga, aga mitte otseselt Peruu valitsusega. Need küsimused ajasid meie avalikkuse uuesti kihama. 16. jaanuaril 1934 valis Riigikogu ankeetkomisjoni „Lennuki" ja „Vambola" müügioperatsiooni uurimiseks. Komisjon leidis, et nii Bing kui ka Prenzlau on rahvusvaheliselt tuntud aferistid ja avantüristid ning Saksa valitsusvõimude poolt tagaotsitavad.

Ilmnes ka, et nad on tegelenud salakauba- ja relvadeveoga Venetsueela mässulistele juba 1929. Uurimise tulemusena tegi ankeetkomisjon 6. märtsil 1934 Riigikogule esilduse: „Lubada Põhiseaduse alusel endine, laevade müügiaegne kaitseminister August Kerem võtta kohtulikule vastutusele „Lennuk" ja „Vambola" müügioperatsiooni teostamise asjas." Riigikogu kinnitas esilduse.

Meelepaha rahva laiades hulkades selle laevade müügiloo paljastamisel kestis kaua. Süüdistus A. Keremi ja kindralmajor J. Tõrvandi vastu tuli arutusele Riigikohtu istungil 1934. Oma 5. detsembri 1934 istungil mõistis Riigikohus süüdistatavad õigeks. Protsessil esines tunnistajana ka kindral J. Laidoner. Kohtus selgunud asjaolude valgustamine keelustati aga ajakirjandusele.

ELMAR VRAGER

„Lembit" — esimene Eesti sõjalaev.

Postivalitsus hoiatab ametiühingut

Pideva kriitika all olnud postiteenijate ametiühingu juhatus on saanud postivalitsuselt hoiatuse, et postiametnikel tuleb töötada kiiremalt ja korralikumalt, vastasel korral tuleb neil arvestada töölt vallandamisega.

Et post õigeaegselt adressaadi kätte jõuaks, tuleb posti teenistujatel kiiremini ja korralikumalt töötada või teenistujate arvu suurendada. Viimane nõuaks jälle maksude suurendamist ja kallimaid kirjamarke. Post on juba praegu küllalt kallis võrreldes teiste riikidega.

TORM EESTIS UUE-AASTA ÖÖL

Uue-aasta ööl läks üle Eesti hiigeltorm, kus tuulekiirus oli 75 miili tunnis. Koos sellega olid ka rasked rajusajud. Torm liikus Leningradi suunas, kus 13.5 ruutmiili linna alast oli üle uputatud. Pole teada, kui suured tormikahjud olid Eestis.

Sõjavastased ja rahunõudjad peaministri jutul

Ottawas käisid peaministri jutul sõjavastased ning rahunõudjad, kes avaldasid P. E. Trudeaule tunnustust tema püüdluste eest pinevuse vähendamiseks. Nad ei olnud rahul sellega, et peaminister lubab katsestada USA rakette Põhja-Kanada tühimaadel. Välisminister püüdis neid rahustada väitega, et kahju elanikkonnale, nende lõhkelaenguteta rakettide katsestamise juures on vähem kui välgulöögist, kuid see rahunõudjaid ja sõjavastaseid ei rahuldanud.

USA nõuab smugeldatud kompuutereid tagasi

STOKHOLM (EPL) — Nii USA kaitseminister Weinberger kui ka finantsminister Regan kinnitavad, et osa kompuuterisüsteemist VAX 11/782, mis võeti läänesaksa võimude abil maha rootsi laevalt „Elgaren" Hamburgi sadamas, on niivõrd moodne ja kaugele arenenud, et see ü..egi hinna eest ei tohi sattuda venelaste kätte. Teine osa — arvatavasti samast süsteemist — on praegu konteinerites Helsingborgi sadamas.

Ameeriklased nõuavad nüüd ka Helsingborgis seisva raalivarustuse tagasisaatmist USA-sse. Selleks on avaldatud Rootsi valitsusele ka „teatud survet", kuid milles „surve" täpselt seisneb, pole teada.

Washingtonis peetud pressikonverentsil sõnasid Weinberger ja Reagan, et kompuuter kavatseti toimetada alguses Göteborgi ja sealt pidi see sugeldatama N. Liitu. Kuid ameeriklased said afäärist õigeaegselt teada ja läänesaksa võimude abiga saadi vahele astuda.

Eesti Päevad Adelaide'is

Australia ees[...] rahvuslik[...]

ADELAIDE („Meie Elu" kaastööli[...] munud XII Eesti Päevad hargnesid [...] tähelepanuväärselt rahvarohke nii[...] mujalt Austraalia keskustest kohale[...] valt, kuna viimastel aastatel vikatim[...] ridu siin mandril, ja hulk seniseist[...] mustest osavõtjaid, kes on veel el[...] välja langenud kõrge vanuse ja hai[...]

Juba Eesti Päevade algpäeval, millal toimus pidulik jumalateenistus koos avamistseremooniaga, võis veenduda osavõtu rohkuses, sest anglikaani Püha Peetruse katedraal Põhja-Adelaide'is, kus see sündmus toimus ja mis mahutab umbes tuhat inimest, oli peagu samal määral täidetud, nagu eelmistelgi Eesti Päevadel Adelaide'is.

Jumalateenistusel teenisid kohalik eesti vaimulik, abipraost J. Aarik, õpetaja dr. C.L. Peipman Sydneyst ja õpetajaameti kandidaat Ü. Saar, samuti Sydneyst.

Jumalateenistust kaunistasid oma esinemistega Melbourne'i Eesti Ühing „Kodu" Naiskoor Karin Adamsoni ja Sydney Eesti Meeskoor Uno Polikarpuse juhtimisel, ja solistid sopran Õnne Laikve Kanadast, bass Ülo Saar Sydneyst, bass Udo Pajuviidik Adelaide'ist ja helikunstnik Juhan Peipman Sydneyst, kes paelus osavõtjaid ettekannetega vioolal. Orelit mängis ja saatis solistе helikunstnik August Pruul.

Jumalateenistuse lõpul toimus Wollongongi ja M.E.Ü. „Kodu" lipu õnnistamine. Seejärele leidis aset XII Eesti Päevade avamine, millele eelnes eesti organisatsioonide lippude pidulik sissetoomine ja Eesti Päevade lipu üleandmine XII Eesti Päevade üldjuhile pr. Ene-Mai Reinpuule. Üldjuhi lühikese sõnavõtu järele Austraalia Eesti Seltside Liidu esimees Bruno Metsar kuulutas XII Eesti Päevad avatuks ja lipud viidi tseremoniaalselt välja. Lippude kandjaiks ja saatjaiks olid rahvarõivais noored, mis mõjus meeltülendavalt.

KUNSTINÄITUS

Jumalateenistuse järele toimus kunstinäituse avamine samas Põhja-Adelaide'is asuvas St. John saalis. Avajaks oli kunsti- ja käsitöö toimkonna juhataja Peeter Kopli. Näitusel, kus olid esindatud ka mõned eesti kunstnike tööd välismaalt (Eduard Rüga, Endel Kõks ja A. Uustalu), oli ka tähelepanuväärne rakenduskunsti ja käsitöö osakond. Eri osakonda näitusel moodustasid Kalevipojaainelised maalid, arvult 37, mis toodi Sydneyst ja millede autoriks oli H. Vanamõis. See kollektsioon kandis imelikku nimetust „Kalevik" ja seda ei tohi segada Gunnar Neeme näitusega „Kalevipoja" ainetel, mis toimus Eesti Maja väikses saalis üheaegselt üldnäitusega. Gunnar Neeme näitusel oli esitatud 120 tööd ja need kujutasid endast mitte niivõrd illustratsioone, kuivõrd loomingut Kreutzwaldi „Kalevipoja" ainetel. See näitus oli, võib õigustatult ütelda, XI[...] Eesti Päevade keskseks kultuuril[...]seks sündmuseks. Kahjatsusväärse[...] viisil aga kunstinäituste kõrval puudus raamatunäitus.

KANADA EESTLASED

Järgmise päeva peasündmuseks oli teatrietendus Eesti Majas, kus lavale tuli Mika Waltari „Nõid tuleb tagasi". Lavastas näidendi Johanna Tennosaar. Lavakujundus Villem Kurvitsa poolt koos neliefektidega Endla Kurvitsa ja valgusefektidega Bunny Austi ja Peep Mõisa poolt oli üks parimaid, mida Adelaide'is eesti laval on seni nähtud. Ka mängu poolest etendus oli sama hästi kui professionaalsel tasemel.

Sama etendus toimus ka järgmise päeval matinee näol. Vaevalt oli la[...] vaeesriie langenud, kui sai teata[...]vaks, et Kanada eestlaste grupp ol[...]

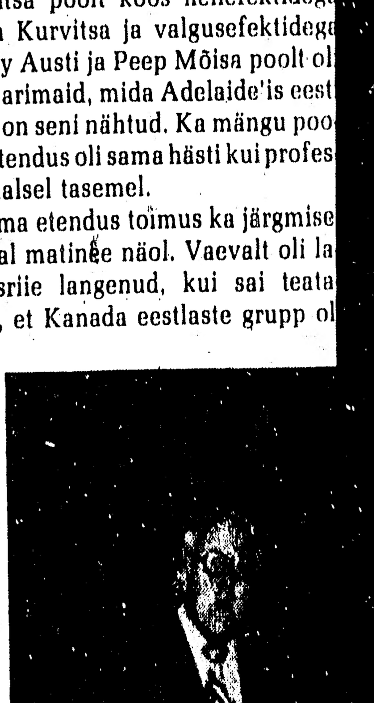

Vasakul: A.E.S. Liidu esimees [...] tema kõrval XII E.[...]

d aferistid jalaevadega

zlaul olid oma ettepanekud hin-
uhtes. Lõpuks lepiti hinnas kok-
10.000 kulddollarile.
bariigi valitsus kinnitas selle et-
neku 7. 7. 1933 ja laevad viidi
ist ära sama aasta septembri-
. Rahvale see aga ei meeldinud.
gitehingust kirjutati ajakirjan-
s palju, samuti levitati igasugu-
jutte tehingust tulusaajatest. Se-
nam, et Berliinist tegi sealne
u saadik Gildmeister visiidi
välisministrile, Seljamaale Tal-
ja teatas, et Peruu valitsus on
nud itaalia ajalehest „Popolo d'
a", et Eesti valitsus on saanud
ade müügist 410 000 dollarit.

TSESS

na aga Peruu valitsus oli ühe
doni panga kaudu laevade eest
snud 750 000 kulddollarit, huvi-
Peruu valitsust, kui palju Eesti
sus oma ristlejate eest on saa-
Ka küsis Gildemeister, miks on
d laevade müügitehingut Bingi ja
zlauga, aga mitte otseselt Peruu
susega. Need küsimused ajasid
avalikkuse uuesti kihama. 16.
uaril 1934 valis Riigikogu an-
komisjoni „Lennuki" ja „Vam-
müügioperatsiooni uurimi-
Komisjon leidis, et nii Bing kui
renzlau on rahvusvaheliselt tun-
feristid ja avantüristid ning Sak-
alitsusvõimude poolt tagaotsita-

nnes ka, et nad on tegelenud
auba- ja relvadeveoga Venetsu-
mässulistele juba 1929. Uuri-
tulemusena tegi ankeetkomis-
märtsil 1934 Riigikogule esil-
„Lubada Põhiseaduse alusel
e, laevade müügiaegne kaitse-
ster August Kerem võtta koh-
ile vastutusele „Lennuk" ja
nbola" müügioperatsiooni teos-
e asjas." Riigikogu kinnitas
use.
eelepaha rahva laiades hulkades
laevade müügiloo paljastamisel
s kaua. Süüdistus A. Keremi ja
almajor J. Tõrvandi vastu tuli
sele Riigikohtu istungil 1934.
5. detsembri 1934 istungil mõis-
iigikohus süüdistatavad õigeks.
essil esines tunnistajana ka
ral J. Laidoner. Kohtus selgunud
lude valgustamine keelustati
ajakirjanduselt.

ELMAR VRAGER

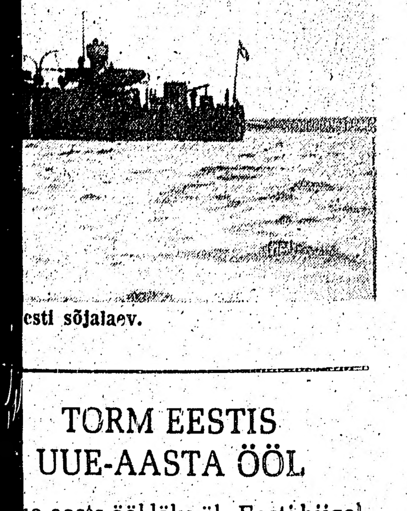

esti sõjalaev.

TORM EESTIS UUE-AASTA ÖÖL

e-aasta ööl läks üle Eesti hiigel-
, kus tuulekiirus oli 75 miili
is. Koos sellega olid ka rasked
ajud. Torm liikus Leningradi
as, kus 13.5 ruutmiili linna alast
le uputatud. Pole teada, kui suu-
ormikahjud olid Eestis.

A nõuab smugeldatud kompuutereid tagasi

TOKHOLM (EPL) — Nii USA
seminister Weinberger kui ka fi-
sminister Regan kinnitavad, et
kompuuterisüsteemist VAX 11/
mis võeti läänesaksa võimude
maha rootsi laevalt „Elgaren"
nburgi sadamas, on niivõrd
dne ja kaugele arenenud, et see
i hinna eest ei tohi sattuda vene-
kätte. Teine osa — arvatavasti
ast süsteemist — on praegu kon-
erites Helsingborgi sadamas.
meeriklased nõuavad nüüd ka
singborgis seisva raalivarustuse
sisaatmist USA-sse. Selleks on
datud Rootsi valitsusele ka „tea-
survet", kuid milles „surve" täp-
seisneb, pole teada.
ashingtonis peetud pressikonve-
sil sõnasid Weinberger ja Rea-
, et kompuuter kavatseti toimeta-
iguses Göteborgi ja sealt pidi see
eldatama N. Liitu. Kuid ameerik-
d said afäärist õigeagselt teada ja
esaksa võimude abiga saadi va-
astuda.

Eesti Päevad Adelaide'is

Austraalia eestlastel jätkub rahvuslikku jõudu

ADELAIDE („Meie Elu" kaastööliselt) — Aastavahetusel siin toimunud XII Eesti Päevad hargnesid hea edu tähe all. Osavõtt neist oli tähelepanuväärselt rahvarohke nii kohalikkude eestlaste kui ka mujalt Austraalia keskustest kohale sõitnute arvel. See mõjus üllatavalt, kuna viimastel aastatel vikatimees on kõvasti harvendanud meie ridu siin mandril, ja hulk seniseist ustavaist rahvuslikkudest sündmustest osavõtjaid, kes on veel elavate nimekirjas, on nüüd reast välja langenud kõrge vanuse ja haiguste tõttu.

Juba Eesti Päevade algpäeval, millal toimus pidulik jumalateenistus koos avamistseremooniaga, võis veenduda osavõtu rohkuses, sest anglikaani Püha Peetruse katedraal Põhja-Adelaide'is, kus see sündmus toimus ja mis mahutab umbes tuhat inimest, oli peagu samal määral täidetud, nagu eelmistelgi Eesti Päevadel Adelaide'is.

Jumalateenistusel teenisid kohalik eesti vaimulik, abipraost J. Aarik, õpetaja dr. C.L. Peipman Sydneyst ja õpetajaameti kandidaat Ü. Saar, samuti Sydneyst.

Jumalateenistust kaunistasid oma esinemistega Melbourne'i Eesti Ühing „Kodu" Naiskoor Karin Adamsoni ja Sydney Eesti Meeskoor Uno Polikarpuse juhtimisel, ja solistid sopran Õnne Laikve Kanadast, bass Ülo Saar Sydneyst, bass Udo Pajuviidik Adelaide'ist ja helikunstnik Juhan Peipman Sydneyst, kes paelus osavõtjaid ettekannetega vioolal. Orelit mängis ja saatis soliste helikunstnik August Pruul.

Jumalateenistuse lõpul toimus Wollongongi ja M.E.Ü. „Kodu" lipu õnnistamine. Seejärele leidis aset XII Eesti Päevade avamine, millele eelnes eesti organisatsioonide lippude pidulik sissetoomine ja Eesti Päevade lipu üleandmine XII Eesti Päevade üldjuhile pr. Ene-Mai Reinpuule. Üldjuhi lühikese sõnavõtu järele Austraalia Eesti Seltside Liidu esimees Bruno Metsar kuulutas XII Eesti Päevad avatuks ja lipud viidi tseremoniaalselt välja. Lippude kandjaiks ja saatjaiks olid rahvarõivais noored, mis mõjus meeltülendavalt.

KUNSTINÄITUS

Jumalateenistuse järele toimus kunstinäituse avamine samas Põhja-Adelaide'is asuvas St. John saalis. Avajaks oli kunsti- ja käsitöö toimkonna juhataja Peeter Kopli. Näitusel, kus olid esindatud ka mõned eesti kunstnike tööd välismaalt (Eduard Rüga, Endel Kõks ja A. Uustalu), oli ka tähelepanuväärne rakenduskunsti ja käsitöö osakond. Eri osakonda näitusel moodustasid Kalevipojaainelised maalid, arvult 37, mis toodi Sydneyst ja millede autoriks oli H. Vanamõis. See kollektsioon kandis imelikku nimetust „Kalevik" ja seda ei tohi segada Gunnar Neeme näitusega „Kalevipoja" ainetel, mis toimus Eesti Maja väikses saalis üheaegselt üldnäitusega. Gunnar Neeme näitusel oli esitatud 120 tööd ja need kujutasid endast mitte niivõrd illustratsioone, kuivõrd loomingut Kreuzwaldi „Kalevipoja" ainetel. See näitus oli, võib õigustatult ütelda, XII Eesti Päevade keskseks kultuuriliseks sündmuseks. Kahjatsusväärsel viisil aga kunstinäituste kõrval puudus raamatunäitus.

KANADA EESTLASED

Järgmise päeva peasündmuseks oli teatrietendus Eesti Majas, kus lavale tuli Mika Waltari „Nõid tuleb tagasi". Lavastas näidendi Johanna Tennosaar. Lavakujundus Villem Kurvitsa poolt koos heliefektidega Endla Kurvitsa ja valgusefektidega Bunny Austi ja Peep Mõisa poolt oli üks parimaid, mida Adelaide'is eesti laval on seni nähtud. Ka mängu poolest etendus oli sama hästi kui professionaalsel tasemel.

Sama etendus toimus ka järgmisel päeval matinée näol. Vaevalt oli lavaeesriie langenud, kui sai teatavaks, et Kanada eestlaste grupp oli ootamatult saabunud lennuväljalt Eesti Majja.

Nad jäid ilma mitmest Eesti Päevade sündmusest, kaasa arvatud jumalateenistus ja teatrietendus, kuid võisid osa võtta meeleoluõhtust, mis toimus sama päeva õhtul Morphettville'i hipodroomi vastuvõtusaalis, minnes seega kohe „laevalt ballile".

Järgmisel päeval, s.o. neljapäeval, peamiseks sündmuseks oli rahvatantsijate ning võimlejate esinemised samas Morphettville'is „Ennemuistsete mälestuste" nime all.

Ülalmainitud ürituste kõrval toimus Eesti Päevadel veel terve rida muid üritusi, nagu tutvumisõhtu, referaat, naiskongress, malevõistlused, E.K.L. kommerss jne. ja lisaks sellele veel mitmesugused spordivõistlused. Kava oli ehk liigagi tihe ja kõigest osavõtmine ei olnud võimalik.

Reedel, 30. detsembril peamiseks sündmuseks oli kontsert Adelaide'i raekoja saalis, mille lõpul leidis aset XII Eesti Päevade ja XXV Eesti Mängude lõpetamine, millised mängud oma laialdase kavaga toimusid paralleelselt Eesti Päevadele.

Kontserdist võtsid osa koorid nii Adelaide'ist kui ka Sydneyst, Melbourne'ist, Thirlmere'ist ja Canberrast, kusjuures lauljate koguarv näis olevat suurem kui eelmistel Eesti Päevadel Adelaide'is. Ka kooride arv oli suurem, sest juurde tuli Canberra Eesti Segakoor, mis seni puudus. (Kontserdist kirjutab lähemalt Uno Kook eelmises ja käesolevas „Meie Elu" numbris. Toim.)

Seega XII Eesti Päevad jõudsid ametlikult lõpule, kuid tegelikuks lõpuks oli vana-aasta ball, jällegi Morphettville'i hipodroomi moodsas vastuvõtusaalis. Sellest võttis osa umbes 600 inimest ja seda korraldas Adelaide'i Eesti Selts.

Enne balli toimus Eesti Majas Austraalia Eesti Seltside Liidu esindajate koosolek, kus senine juhatus, mille asukoht on Melbourne'is, valiti terves koosseisus üheks aastaks tagasi.

Kokkuvõttes Eesti Päevad kulgesid õnnestumise tähe all ja kui mõnel üritusel publikut oli hõredamalt, kui eelmistel Eesti Päevadel Adelaide'is, siis vahe ei olnud drastiline.

XII Eesti Päevade puhul anti välja ka sellekohane album, mida toimetas keeleteadlane Õie Haas. See oli järjekorras seitsmes Eesti Päevade album Austraalias. Album algab peaminister R. J. L. Hawke'i tervitusega.

Järgmised Eesti Päevad toimuvad kolme aasta pärast Sydneys.

Viimaks olgu siin märgitud, et sopran Õnne Laikve osavõtt XII Eesti Päevadest andis neile kohaliku rahvusgrupi silmis erilise dimensiooni, kuna enne Kanadasse asumist ta elas Adelaide'is ja oli siin lauljana väga hinnatud.

L. TRETT

Eesti Sihtkapital Kanadas

Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas

kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

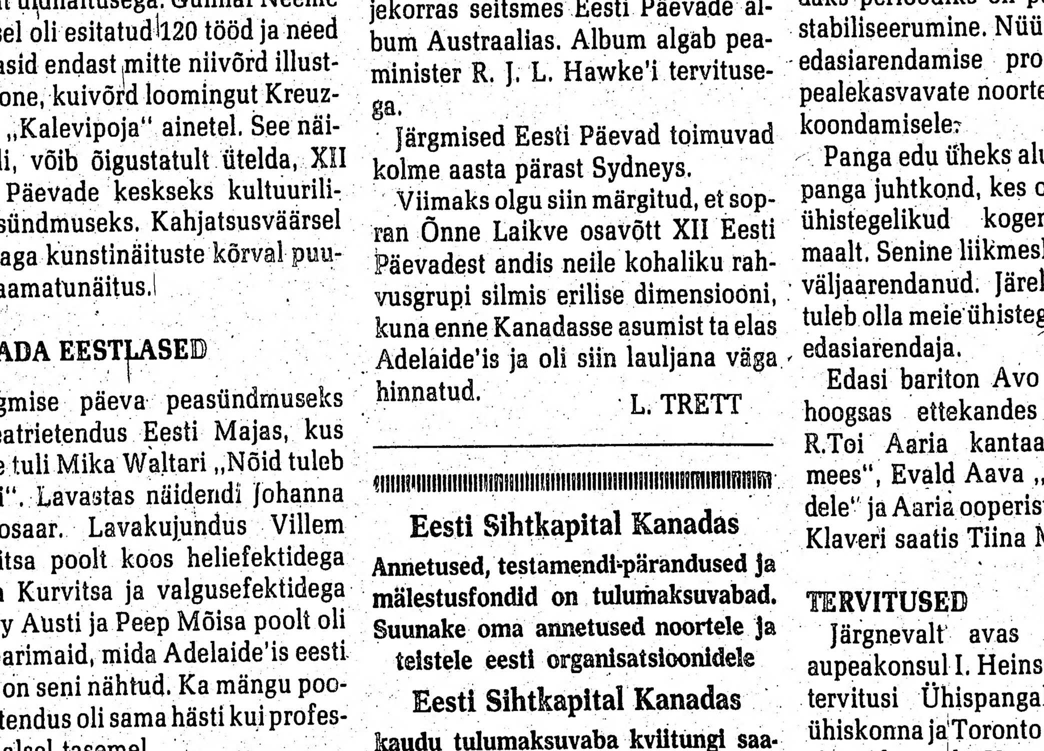

Vasakul: A.E.S. Liidu esimees Bruno Metsar XII Eesti Päevi avamas, tema kõrval XII E.P. üldjuht Ene-Mai Reinpuu

Toronto Eesti Ühispanga 30. aastapäeva tähistamisel täitsid külalised ja liikmed Eesti Maja suure saali. Foto — O. Haamer

Toronto Eesti Ühispank tähistas 30. aastapäeva

Toronto Eesti Ühispank tähistas liikmeskonna ja külaliste arvukal osavõtul möödunud reede õhtul oma 30. aastapäeva. Eesti Maja suur saal oli täidetud eesti ühistegelise panga liikmeist, kes koos arvukate külalistega olid kogunenud pühitsema oma ettevõtte juubelisünnipäeva. Toronto Eesti Ühispangale toodi sooje tervitusi eesti organisatsioonide ja teiste rahvuste ühispankade poolt ja ühispanga esimehele V. Noolandile andis aupeakonsul I. Heinsoo panga juubelipäeva ja ta 70. aasta sünnipäeva puhul üle Kanada Eestlaste Teenetemärgi.

Toronto Eesti Ühispanga koosviibimise avasõna ütles panga esimees V. Noolandi, tervitades kokkutulnud pangaliikmeid ja külalisi. Ta märkis, et panga asutamise peakoosolekul asutamisaktile allakirjutanud 28 isikust on juba 16 surma läbi lahkunud ja alles olevad 12 on aukülalistena tänasel aastapäeva aktusel. Pank alustas tegevust tagasihoidlikult, kuid arenes jõudsalt ja selle aluseks on olnud liikmeskonna usaldus ja lojaalsus oma panga vastu. Pank on saanud üle kriisiajal tekkinud puudujäägist ja oma tegevuse jooksul on saanud toetada meie ühiskondlikku tegevust ja vabadusvõitluslikku tööd.

Kõne Toronto Eesti Ühispanga tegevusest pidas krediidikomitee liige Karl Arro, tuues esile juba varem avaldatud andmeid panga tegevuse jõudsast arengust. Ta jagas panga tegevuse arengu kolme perioodi. Esimene oli alustamise periood, mis kestis neli aastat. Alates viiendast tegevusaastast algas panga kiire areng, kestes kuni 1980 aastani ja kolmandaks perioodiks on panga tegevuse stabiliseerumine. Nüüd tuleb pangal edasiarendamise propaganda viia pealekasvavate noorte panga juurde koondamisele.

Panga edu üheks aluseks on olnud panga juhtkond, kes oli saanud oma ühistegelikud kogemused kodumaalt. Senine liikmeskond on panga väljaarendanud. Järeltuleval põlvel tuleb olla meie ühistegeliku ettevõtte edasiarendaja.

Edasi bariton Avo Kittask esitas hoogsas ettekandes kolm laulu: R.Toi Aaria kantaadist „Mängumees", Evald Aava „Tervitus kevadele" ja Aaria ooperist „Vikerlased". Klaveri saatis Tiina Mitt-Kreem.

TERVITUSED

Järgnevalt avas tervituste osa aupeakonsul I. Heinsoo. Ta tõi sooje tervitusi Ühispangale kogu eesti ühiskonna ja Toronto eesti organisatsioonide poolt. Võttes arvesse avaldatud andmeid Toronto Eesti Ühispanga arengu kohta, võime öelda, et Ühispank on olnud kõige edukamaks eesti organisatsiooniks vabas maailmas. Selle aluseks on olnud usaldus oma rahaasutuse vastu, mis on kasvanud aasta-aastalt. Üheks teguriks on olnud ka panga juhtkonna eeskujulik korrektsus ja kohusetunne panga juhtimisel ja asjaajamisel. Toronto E. Ühispanga ülejäägid on panka võimaldanud toetada ka meie rahvuslikku ühiskondlikku tegevust. Ühispanga tegevuse 30. aastapeäva ja isikliku 70. aasta sünnipäeva puhul on Eestlaste Kesknõukogu Kanadas otsustanud panga esimehele V. Noolandile anda Kanada Eestlaste Teenetemärgi eestlusele ja Eesti vabadusvõitlusele osutatud teenete eest, mille I. Heinsoo koosolejate kiiduavalduste saatel V. Noolandile rinda kinnitas.

Edasi tervitasid Ühispanka teiste rahvuste ühispankade esindajad: andes üle mälestuskingitusi: Leedu ühispanga Parama esimees dr. J. Birgiolas, Soome ühispanga esimees Arvi Mansikka koos juhatusliikme Pakkalaga ja Poola St. Stanislavi ühispanga esindaja J. Swiderski. Eesti Sihtkapitali Kanadas poolt tervitas Ühispanga esimeest V. Noolandit ta 70. a. sünnipäeva puhul esimees H. Lupp, andes üle mälestuskingi.

Ontario Credit Union League'i poolt tervitas sekretär K. Fleming, märkides eestlaste ühispanga panust Ontario ühispanganduse liikumisele. Soojasõnalise tervituse ühispangale tõi vana eestlaste sõber, CUMIS ühistegelise kindlustusseltsi direktor Tom Sexton, kes tõstis esile esimese esimehe A. Ekbaumi ja teiste endiste esimeeste J. Künnapuu, V. Ernesaksa ja teiste tähtsat osa ühispanga arendamisel. Tervituste järele pianist Tiina Mitt-Kreem esitas heas ettekandes A. Vedro „Lüüriline pala" ja F.Chopin'i „Scherzo nr. 3".

Veel loositi välja piletite juubeliloosid, Kanada juubelidollarid, mille järele aktuse lõppsõna ütles Ühispanga abiesimees K. Randlaid. Aktus lõppes hümni laulmisega.

Aktusele järgnes kohvilaud, kus viibiti koos omavahelises vestluses.

UNUSTATUD FAKTID

Toronto Eesti Ühispanga 30. aastapäeva tähistamisel unustati faktid, et rida organitesse valitud inimesi on teeninud panka täpselt niikaua kui on eksisteerinud pank.

Nimed on järgmised:

EDUARD KUUTMAA, juhatuse koosseisus.

KARL RANDLAID, revisjonikomisjonis ja juhatuses.

HUGO URM, krediidikomitees.

SIEGFRID VEIDENBAUM, krediidikomitees.

EINO KURIS, krediidikomitees ja juhatuses.

T.E.Ü. ühistegevuse ekspert ja tulihingeline organiseerija oli esimene president ARTUR EKBAUM ja teenis sellel kohal 22 aastat. Tema lesele, Salme Ekbaumile oleks tohtinud kuuluda kimp punaseid roose koos posthuumse teenetemärgiga lillede juures.

Ligemale 30 aastat on T.E.Ü. organites teeninud:

VOLDEMAR ERNESAKS, juhatuses ja esimees.

JOHANNES KÜNNAPUU, juhatuses ja esimees.

EDUARD RIISNA, revisjonikomisjonis.

EESTI ALUMIINIUM KOMPANII

Nüüd saadaval uued Euroopa stiilis thermoaknad, kolmes värvis, kahe- ja kolmekordse klaasiga.

Tasuta hindamine.

Helistage päeval töökoda tel. 832-2238. Kodus 769-0932.

OSSO INVESTMENTS INC.,

10335 Keele St., Maple, Ontario L0J 1E0

Uus sihtasutus . . .

(Algus esiküljel)

sidepidamine nii kirjavahetuse kui isiklike kontaktide näol. Toronto Ülikooli president D.W. Strangway teatas oma kirjas 18. novembril 1983 Õppetooli Asuvatele Komiteele, et nende ettepanek on aktsepteeritud kahe Ülikooli komitee poolt. Lähemas tulevikus siirdub ettepanek veel kahe komitee, nimelt Ülikooli Valitseva Nõukogu ja selle Akadeemiliste Asjade Komitee ette, kust on samuti oodata soosivat seisukohta. Kui meie õppetooli ettepanek vastu võetakse ja kinnitatakse, on loota, et ESTO '84 ajal avaneb suurepärane võimalus selle teostumisest eesti ühiskonnale teatada. Õppetool kavatseb sel juhul tööga alustada 1984. a. sügisel. Eestiaineline õppetool kuulub Toronto Ülikooli CREES osakonda (Centre for Russian and East European Studies of the School of Graduate Studies), puht-ajalooliselt ja geograafiliselt kuuluvuselt.

Õppekava pole veel lõplikult koostatud, kuid see peaks hõlmama aineid nagu eesti keel ja literatuur, ajalugu, poliitiline ökonoomia, etnograafia, j m. Üliõpilased saavad kursuste lõpetamisel tavakohaseid krediite (hinnanguid). Õppetooli algaastail on kavatsus õppejõududena kasutada kvalifitseeritud eesti õpetlasi lühemaajaliselt, kuni õppetöö raamkava on täpsemalt välja kujundatud ja on leitud sobiv, mitmekülgne akadeemik selle aktiivse arengu juhtimiseks.

Eestiainelise õppetooli tööd hõlbustavad juba eksisteerivad arhiivid ja materjaliallikad nii Kanadas kui teistes riikides. Tartu Instituudil on väärtuslik teaduslike materjalide varasalv. On mõeldav, et ajajooksul, eestiainelise õppetooli töötades, on võimalik selle ümber koondada mitmeid olulisi arhiive, raamatukogusid ja muid informatsiooniallikaid. Praegu näiteks eksisteerib Toronto Ülikooli raamatukogus 5000 pealkirjaline Balti materjalide kollektsioon. AABS on samuti toetanud Baltiainelisi uurimusi ka kogunud materjale, mis võiksid uuele õppetoolile olla suureks abiks. Meie teaduslike eestiaineliste materjalide kogumik kujuneks oluliseks vastulöögiks Nõukogude Liidu poolt agaralt levitatavatele väär-ideoloogilistele ja võlts-ajaloolistele trükistele. Eesti saadikuina Kanadas on meie rahvusgrupil võimalus uue õppetooli näol uue relvaga sekkuda kultuurilisse ja ideoloogilisse välisvõitlusse.

Käesoleva aasta veebruaris seisab ees tähtis samm: siis esitatakse Ottawa Multikultuuri Ministeeriumile sooviavaldus õppetoolile majandusliku toetuse saamiseks. Selles suhtes on prof. Karl Aun tõhusat eeltööd teinud ja põhjalikku informatsiooni hankinud. Kanada Multikultuuri minister David M. Collenette'iga on saavutatud sõbralik vahekord. Ta on föderaalse parlamendi ühe Toronto ringkonna esindaja ja on erilist tähelepanu osutanud pärandkeelte õpetamise toetamisele, seega võib loota meie sooviavaldusele lahket vastutulekut.

lt

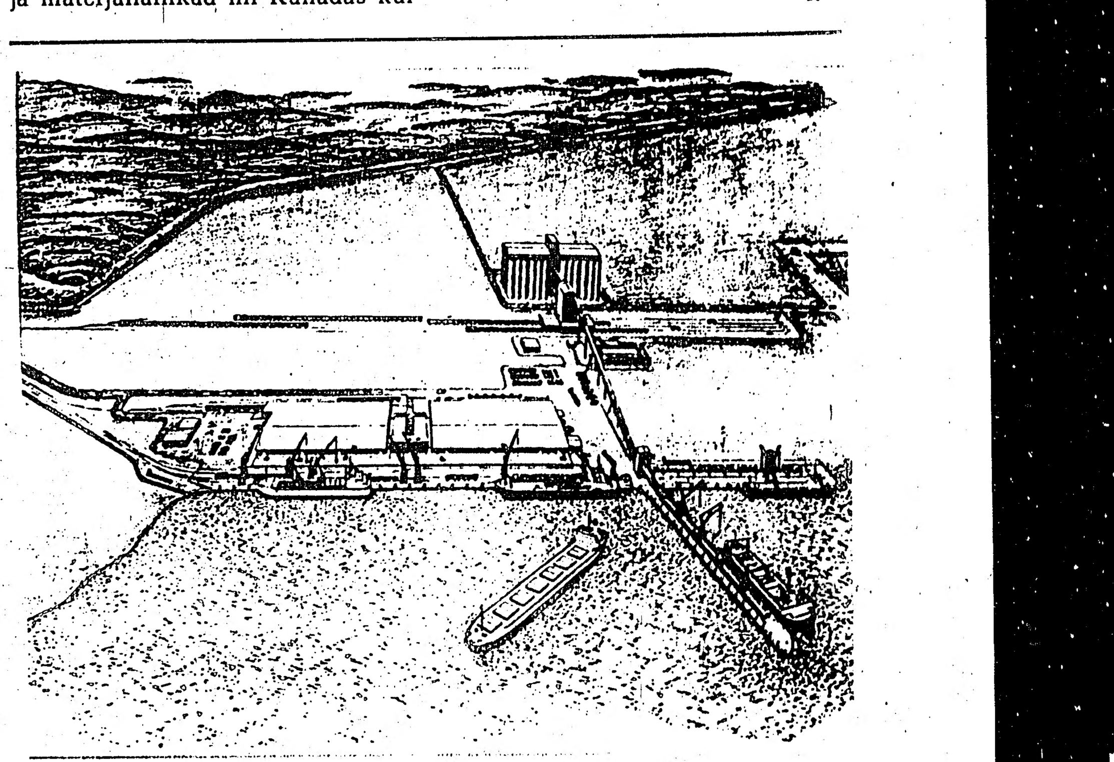

Tallinnast umbes 15 km Leningradi suunas ehitatava Muuga sadama skeem.

Soome sadamaehitajad Tallinnasse varakevadel

HELSINGI („Meie Elu" Kaastööliselt) — Venelaste arvates on Muuga sadama ehitamine „kingitus tallinnlastele". See peab olema valmis paari aasta jooksul ja juba märtsis-aprillis hakkavad soome töölised sõitma üle lahe. Neid rakendatakse umbes tuhat ja võib arvata, et nii mõnedki tulevad tagasi eesti naistega.

Uue sadama ehitustöö väljaandmiseks peeti nõu üle kahe aasta ja suurimateks võistlejateks olid rootsi firma JCC ja soome konsern Baltic Port Group. Venelased olid kanged kauplejad ja on küsitav, kas töö saanud Portal Group võidab ka majanduslikult.

Ehitamise hinnaks on 130 milj. rubla ehk umbes 1 miljard Soome marka ja peamise osa vilja- ja toiduainete sadamast ehitab ehitustrust Portal Group, mille moodustavad ärid Yleinen Insinööritoimisto Oy, Perusyhtymä Oy, Vesto Oy, Vesi-Pekka Oy ja Oulun Maanrakennuspohja Oy. Külmalao osa ehitab espoo äri EKE ehk Insinööritoimisto Bertel Ekengren, mis on juba varem spetsialiseerunud eriprojektide ehitajana Venemaal. Samuti on sadama vilja käsitlemisseadmete, nagu lossijate, lastijate ja transportööride valmistaja selgunud. Selleks sai Lääne-Saksa firma Bühler Miag-kontsern.

Tükitöö toimub tingimusel, võtmed kätte 1984–86 a. ja venelaste poolt on juba Muugal ettevalmistustöid tehtud, näiteks süvendatud 15 meetri laiune laevatee.

Töö tellijaks on N. Liidu merelaevastiku ministeerium. Venelaste järgi olevatki sadama ehitamine „kingitus tallinnlastele", nagu soome ajalehtedes mainiti. Seevastu ajalehed ei tahtnud tähele panna seda, kuidas ehitustööliste sissevool mujalt N. Liidust mõjutab eestlaste ja venelaste vahekorda Eestis. Arvatavasti on see „liig kuum" teema enne tööde alustamist. Ei mainitud ka seda, kas uus sadam on ka sõjasadam, mis paistab olevat tõenäoline.

Oodata on ka uusi abielusid eesti neidude ja soome ehitajate vahel, nagu toimus ajal, millal soomlased ehitasid hotelli „Viru". Ja ka praegu, mil soomlaste poolt ehitatakse Tallinnasse uut suurt jalatsitehast „Kommunar". Kas aga taolised abielud kestvad pärast Soome elama asumist, on küsimus.

Esto '84 koosolekust osavõtjaid Eesti Majas. Foto — S. Preem

Esto '84 pääsmete müük võtab hoogu

Koosolekul anti informatsiooni ja arutati probleeme

Möödunud neljapäeva õhtul toimus Toronto Eesti Majas Esto '84 peakomitee koosolek laiendatud koosseisus ajakohase ülevaate saamiseks ja võimalike probleemide arutamiseks.

Veebruarikuu jooksul ilmub Esto TEATED '84 nr. 3, arvatavasti viimne, mistõttu kõik lisateated ja hiljutised muudatused peavad Endel Aruja või prl. Ollino käes olema hiljemalt kahe nädala jooksul. (TEATED '84 nr. 4 võiks ilmuda vaid mingi erakorralise vajaduse tõttu.)

TEATED '84 nr. 3-s Epp Aruja selgitab telefoni automaat-vastuse üksikasju, Tõnu Orav kirjutab toitlustamisest, ja ilmuvad ka majutuste ja ürituste lõplikud muudatused.

Programmi-raamat, mille eest hoolitseb Kaius Meipoom, on juba trükikojas hindamiseks.

ESTOPASS

Rinnaskantavad, mitmevärvilised krediitkaardi välimusega ESTOPASSid on juba trükkimisel. Nad on nimelised ja maksulised, kuid tasuta lastele alla 12 a. ESTOPASSid võimaldad tasuta sissepääsu kõikidele näitustele ja spordivõistlustele; ka võimaldavad hinnaalandust paljudes Toronto ärides, kes on selleks nõustunud ja seda oma ustel või akendel lubanud reklameerida.

ESTO '84 reklaam ingliskeelses ajakirjanduses on Ene Luik'i hoole all.

ESTOLIFT

ESTOLIFTi organiseerib August Jurs. Selle kohta ilmuvad lähemas tulevikus eesti ajakirjanduses üleskutsed kaasmaalasile, et need, kes ESTO '84 jooksul omade autodega sõidavad, annaksid veondiabi ehk „lifti" ka teistele. Üksikasju selgitatakse ajakirjanduses.

Julius Ohsolin andis ülevaate ESTO '84 loterii seisundist: kõige eelduste kohaselt võiks see korraldajaid 10-12 tuhande dollariga aidata.

PÄÄSMED

Endel Aruja arvas, et tõenäoselt saame teha ESTO '84 reklaami ka mõnes kohalikus raadiosaates ja võib-olla ka mõnes TV kaablikompanii saates.

Pääsmemüük on hoognemas ja areneb iga päevaga jõudsamalt. Kõik tellimised salvestatakse komputeeris ja peatselt algab tellitud pääsmete väljastus reserveerimise ajalises järjekorras.

Pääsmete eelmüügis on seni olnud edukamad: „Suur solistide kontsert" Roy Thomson Hall'is (54%), „Kalurineiu" — matinee (36%), maakondade kohtumine Royal York hotellis (34%) ja „Trummid peavad olema" (31%). Protsendid on arvestatud eelarves kasutatud arvudest.

Huvitava kurioosumina ilmes, et enimalt ettemüüdud ürituse, „Suure solistide kontserdi" kava ega esinejad pole praegu veel teadagi. Koosolekul avaldati arvamist, et võib-olla on siin tõmbenumbriks ülimoodne Roy Thomson Hall, või ehk lihtsalt oma solistide kontserdil käimine osutab peenemaid kombeid.

MAJUTUS

Väga asjaliku ülevaate majutusest andis Maire Lainevool, kel õnnestus saada hotellides 10% hinnaalandust. Osavamaiks hotelleks on praegu „Carlton" ($65) ja „Ramada" ($70 ööpäevas kahele). Üliõpilaselamuist „Neill-Wycik" on juba täis, kuid „St. Michael'is" on veel tube saadaval ($70 nädalas, vägagi sobiv noortele). Ka teistes üliõpilaselamuis on veel majutamisvõimalusi.

Ka on võimalik, et ESTO BALLI õhtul Harbour Castle'is, hotell võimaldab ballikülalistel tube üürida $65 eest.

Praegu on majutust reserveeritud USA'st 63%, Kanadast 14%, Rootsist 9%, Austraaliast ja Uus-Meremaalt 7%, Saksamaalt 4%, mujalt 2%; kokku 941 isikut.

Tõnu Orav teatas, et ta vajab Royal York hotellis kavatsetud koosolekute kohta üksikasjalikumaid andmeid: koosoleku aeg ja iseloom, osavõtjate arv ja laudade ning toolide arv.

ESTO-RESTO ehk ESTO BRUNCH toimub viimasel pühapäeval Royal York hotellis, enne ökumeenilist jumalateenistust St. Paul'i kirikus. ESTO BRUNCHi hind tulevat umbes $12, kuid selle pääsmed tulevad müügile alles ESTO'84 alul.

MUUDATUSI

Programmi muudatusist kõneles Feliks Koop. Teatrietendusist jääb ära esmaspäevane näidend „Tallinna vallidel" lavastaja tervislikel põhjusil. Selle asemel on võetud kavva Rootsi noortaidurite kontsert Castle Frank'i koolimajas, tõenäoliselt kell 17.00.

Toronto Sümfooniaorkestri kontsert Neeme Järvi juhtimisel toimub arvatavasti teisipäeva õhtul kell 20.00 või 20.30 Ontario Place'is. Sellest tingituna nihutatakse samaaegsed üritused, Adelaide Eesti Teatri näidend „Mosaiigid" ja rahvatantsu lavastus „Kaval-Ants ja Vanapagan", pealelõunasele ajale varemteatatud asukohtades.

Kuna samal pealelõunal toimub maakondade kohtumine Royal York hotellis, siis selle ürituse kohalviibinud esindajad, Endel Ainsaar ja Ervin Aleve, muretsesid teisipäevase pealelõuna ülekoormuse üle, mis teeb rahvale kõigist neist huvitavaist üritusist osavõtmise küsitavaks.

Ervin Aleve soovitas, et vajaduse korral rakendatakse bussid transpordiks ürituste asukohtade vahel. Toomas Metsala pidas seda võimalikuks.

Lydia Vohu soovitas „Mosaiikide" alguseks määrata kell 16.00. Toomas Metsala ütles, et ei saa sellele praegu vastata.

Kuna avatseremoonia Ontario Place'is pühapäeval, 8. juulil, järgneb peatselt avajumalateenistusele Vana-Andrese kirikus, siis peeti võimalikuks ka busside rakendamist nende kahe asukoha vahel.

EESTI LIPP

Eesti lippe võib peakomitee kaudu tellida igas suuruses. Suuremate tellimiste puhul tuleb lipuhind tasuda tellimisel, väiksemate arvete puhul võib tasuda kättesaamisel. Väikesed kergest nailonist rongkäigulipud koos vardaga maksavad umbes $1.50. Kõik tellimised tulevad peakomiteele sisse anda hiljemalt 1. märtsiks.

Feliks Koop teatas, et alates 9. veebruarist algavad „programmi foorumid" neljapäeva õhtuti kahenädalaste vahedega, kus püütakse üksteist aidata sisulise ja tehnilise nõuga ja kus kujundatakse ürituste administratiivsed raamkavad.

EESTI MAJA

Koosolekul tõstatatud küsimuste osas selle lahe esindaja teatas, et toimetuselt on korduvalt päritud, kas Toronto Eesti Maja jääb ESTO '84 ajal eestlaste keskseks kohtumispaigaks, kus võib tellida kerget einet ja viivuks jalgu puhata? Kas selleks jääb ainult praegune kohviku-ala, või leiab selleks kasutamist ka suur saal ning moodsalt varustatud ülemine köök?

Peakomitee abiesimees programmi osas, Feliks Koop, vastas et Eesti Maja on mõeldud eesti kultuuri näitamiseks näituste, malevõistluse jne. kaudu. Eesti Maja ei saa olla selleks, kuhu suunatakse kõik bussid; seal ei saa korraldada suuremaid rahvakogunemisi, Eesti Maja ei saa muuta „läbisõiduhooviks". Eesti Majja jääb kohvik-restoran, kus saab süüa ja juua. Praeguse kohviku põrandapinda püütakse suurendada, ühel või teisel moel, aga suur saal jääb siiski „Globaalse Eestluse" nimelise näituse jaoks.

Peakomitee esimees, Toomas Metsala, arvas et kui teeme Eesti Maja kohvikuks siis ei tule siia keegi, näitused aga toovad rahva siia majja.

Koosolekul ei soovitanud keegi tervet Eesti Maja kohvikuks muuta. Näitusile jääks ruumi kahes väiksemas saalis ja osaliselt suures saalis-ki.

□

Selle lehe ülesandeks ei olnud vaidlusse laskumine, vaid kaasmaalastelt kuuldud soovide ja vastuste esitamine oma lugesjaskonnale kõige otsesema informatsiooni kohaselt.

-m

Vellend esimene, Mägi teine

Eestlased olid järjekordselt aktiivsed ja edukad kolmel erineval suusavõistlusel möödunud nädalalõpul. Londonist veidi läänes „Forest City Loppetil" saavutati laupäeval 15 km. rajal järgmised tagajärjed: Robert Vellend (1) — 47.39, Allan Mägi (4) — 52.36, Mihkel Vasila (10) — 59.37 ja Mehis Kivilo (14) — 64.48. Pühapäeval võistlesid Robert Vellend ja Allan Mägi Guelfis, tulles 20 km sõidus vastavalt esimeseks (62.23) ja teiseks (66.56). Kõik ülalmainitud võistlesid 20-44 aastaste vanuseklassis. Kitcheneri lähistel toimunud „Heritage Loppetil" oli raja pikkuseks 30 km ja sellest võtsid pühapäeval osa Mehis Kivilo, tulles ajaga 2.49.29 viiendaks oma vanuseklassis ja Harri Kivilo ajaga 3.01.59 kolmandaks 45 aastat ja vanemate klassis. „Heritage Loppeti" rada oli äärmiselt halb ja mitmed eliitklassi võistlejad katkestasid suusatamise pärast esimest 15 km ringi.

MÜÜA

2 MAGAMISTOAGA KORTER. Estonian House Co. Ltd.
2368 Queen St. E. Hind $69.500.-
Helistage: Keith Humphrey, tööl (416) 698-2571
McArthur & Son Real Estate Ltd.
579 Kingston Rd., Toronto, Ont. M4E 1R3

TORONTO EESTI ÜHISPANK
958 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4K 2R6
Ühenduses on jõud
ODAVAD LAENUD KAASMAALASTELE
Informatsiooniks helistada
465-4659

TORONTO LINN

TÄHELEPANU
VANEMAEALISED
MAJAOMANIKUD
TORONTO LINNAS

TEIE VÕITE KVALIFITSEERUDA $100 MAKSU SOODUSTUSELE (TAX CREDIT)

Kui teie või teie abikaasa või mõlemad:
- olete 65 aastat vana või vanem enne 31. märtsi 1984
- ja saate igakuist föderaal Guaranteed Income Supplement'i alates 31. märtsist 1984
- teil on olnud linnas vähemalt 5 viimast aastat, minnes tagasi 31. märtsist 1984, linnaelamu (residential property)
- elate majas mille peal linnamaksud määratud

Kui teil on kõik ülalmainitud kvalifikatsioonid teie saate Toronto Linna 1984 aasta Tax Credit for Elderly Homeowners.

Kui teie kvalifitseerute, aga ei ole veel saanud sooviavalduse blanketti, või soovite lähemat informatsiooni, helistage City Clerks osakonda telefonil 947-7036. Isegi siis, kui saite Tax Credit'it läinud aastal, peate ikkagi sooviavalduse tegema 1984 soodustuse saamiseks.

Pidage meeles, teie peate avaldama soovi oma Tax Credit'i saamiseks enne või 31. märtsil 1984.

EKL võrkpallivõistlustel

Korp! Rotalia ja Korp! Filiae Patriae võitsid

Laupäeval, 21. jaanuaril peeti Scarborough College'is traditsioonilised EKL võrkpallivõistlused, arvult 14-dad. Need võistlused on saavutanud suure populaarsuse ja näitavad head mängutaset. Võistlused algasid kell 11 hom. ja kestsid vahetpidamata 10 t., lõppedes alles peale kella 9-t õhtul. Võistlustest võttis osa kogusummas 4 nais- ja 9 meeskonda. Naiskonnad: Korp! Filiae Patriae, Korp! Amicitia ja Korp! Indla kahe naiskonnaga olid kõik Torontost.

Meeskondadest võistlesid Torontost: Korp! Rotalia kolme meeskonnaga, A, B ja C, Korp! Sakala, Korp! Vironia, Korp! Frat. Estica ja EÜS. New York'ist tulid võistlustele Korp! Rotalia ja EÜS. Auhindadeks meestele ja naistele olid rändkarikad. Tegelikult võisteldi ainult esikohale, teise ja kolmanda koha pärast võistlust ei toimunud. Need kohad on siin toodud ainult saavutatud võidupunktide enamuse järele. Naiskondadest olid parimad Korp! Filia Patriae ja Korp! Indla A, kuna ligi pooled nende mängijatest treneerivad pidevalt ja võistlevad Ontario Liiga võistlustel. Naiskondadest jõudsid finaali Korp! Filia Patriae ja Korp! Indla A. Nendevaheline võistlus esikoha pärast oli tasaväigine, kus esimise mängu võitis Korp! Indla A, kaks viimast Korp! Filiae Patriae, tulles seega esikohale. Võidupunkte arvestades Korp! Indla A tuli teiseks ja Korp! Amicitia kolmandaks.

Meeskondade vahelistel võistlustel olid väljapaistvalt tugevamad meeskonnad: Toronto Korp! Rotalia A ja B, Korp! Vironia ja EÜS New Yorgist. Finaalvõistlus toimus Toronto Korp! Rotalia A ja B vahel, kus Korp! Rotalia A tuli võitjaks ja võitis karika. Üldiselt ennustati New Yorg'i EÜS-i pääsemist finaali, kuid ühe nende parima mängijaga, kes oli meeskonna kapteniks, Toomas Kilm'iga juhtus poolfinaalis õnnetus, kui ta vastasmeeskonna surumist blokeerides kukkus ja vigastas oma jalga. Õnneks oli kohal dr. Allan Hess, kes võistles kaasa Toronto Korp! Vironia meeskonnas ja andid kohapeal esmaabi. Toomas Kilm viidi haiglasse, kus selgus, et kukkumisel oli venitanud jala kederluu kõõluseid. Jalg pandi kipsi. Punktide arvestusega tuli teiseks Toronto Korp! Rotalia B ja kolmandaks EÜS New York'ist.

Võistluste peakohtunikuks oli Tammi Ruutopõld ja kohtunikuteks: Erik Luiker, Richard Paju, Taimo Ilves ja Derek Pallandi. Võistlusi jälgis ligi sada pealtvaatajat.

H.R.

Võitjad EKL võrkpallivõistlustel. Korp! Rotalia Toronto A Meeskond. Ees vasakult — Valdeko Novek, Indrek Kannc, Ain Saaliste (treener) Raivo Remmel. Taga — Mart Põldma, Paul Kako, Hillar Heine (kapten). (Pildilt puuduvad Martin Toomes ja Henno Pearson.) — Korp! Filiae Patriae naiskond. Ees vasakult — Vivian Mägi, Marika Mäeste, Evi Valge (kapten) Elda Käärman. Taga — Anne Kriisa, Maret Liik, Heidi Laikve, Lea Vares. Foto — H. Raigna.

Soovite firmamärki oma kuulutusse?
$
„MEIE ELUS" on see tasuta.

KIRJAN

Mu isa
mu õnn ja

Artur Taska: Eesti hümn. 182 lehekülge piltidega. Lund 1983.

Rahvaste heitluses oma vabaduse ja iseseisvuse eest on relvad viimaseks, kõige hädapärasemaks vahendiks. Sellele kui füüsilisele sammule peab eelnema pikaajaline ja sügav vaimne ettevalmistust ühes rahva siirdumisega abstraktseist unistusist neid siduvate sümbolite juurde. Peale vaimse loomingu on rahvaste elus sellisteks rahvusvärvid ja rahvuslipp. Ning koheselt liitub siis loominguliselt pinnalt rahvushümn, millest võib ka mitte kujuneda välja riiklik hümn.

Eesti rahvas sai need sümbolid enam kui 100 aastat tagasi. Nende kannatustee selles pikas ja keerulises ajas ei ole olnud väiksem ega kergem kogu rahva enda kannatusteest. Nii on nad küpsenud koos rõõmudes, muredes, kannatustes ja võitluses.

Rahvusvärvide ja rahvus- ning riigilipu tekkimist, kujunemist ja saatust käsitles dr. jur. Artur Taska kättesaadavalt ülima täpsusega oma 1982. a. ilmunud suurteoses „Sini-must-valge 100 aastat". Nüüd 1983. a. viimasel veerandil ilmus ja saabus kauni kingina jõululauale sama autori samas formaadis 182-lk. „Eesti lipp", pühendatuna autori lastele.

Oma rahvusvärvide sünniaja algeid võime siduda suuremas või vähemas ulatuses 1869. a. esimese üldlaulupeo eeltöödega, kuigi esimese pühitsetud ja õnnistatud rahvuslipu saime alles 4. juunil 1984. Ka rahvushümni alged ja seega õigupoolest selle sünnimoment ulatub tagasi 1869. aastasse, seotuna samuti esimese üldlaulupeoga, kus esitati esimest korda koorilauluna J. V. Jannseni loodud „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm", Lydia Koidula „Mu isamaa on minu arm" ja Friedrich Kuhlbarsi „Eestimaa, mu isamaa". Kõikidel nendel lauludel oli eeldusi tõusta rahvushümniks, mis ometi sai osaks J. V. Jannseni laulule „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm", loodud kas 1866-1869. a. alguse vahel, mitte aga hiljem kui veebruaris-märtsis 1869, kuna selle aasta veebruaris hakati saatma noodipoognaid kooridele kätte. Meile vabariigiajast tuntud Rudolf Põldmäe, kes koostas Eestis üldiselt tunnustatava teose „Esimene eesti üldlaulupidu 1869" (ja teose 2. ja 3. üldlaulupeost), ei saa oritsensori tõttu märkida hilisema rahvus- ja riigihümni kui algupärandi esitamist, nimetades seda soome autori F. Paciuse lauluks, sedagi mitte Vårt landi või „Maamme" nime all. Richard Ritsingu poolt koostatud ja Tallinnas 1977 ilmunud „Eesti rahvalaulu radadelt" ei julge nimetada ka teisi rahvalauludeks kujunenud üle saja-aastaseid isamaalisi laule, kaasa arvatud 1969. a. laulupeol esitatud Lydia Koidula „Mu isamaa on minu arm" ja „Sind surmani küll tahan" ning Fr. Kuhlbarsi „Eestimaa, su mehemeel", Jannsenile hümni sõnade loomisel võibolla eeskujuks olnud G. F. Rinne „Hioma, sa merre saar"-est kõnelemata. Rahvalauludeks ülendab see väljaanne silma pilgutamata kommunismiajastu värdjad „Künnimehe laul" (J. Zeiger), „Metsatöö brigaadi laul" (H. Kõrvits — E. Arro), „Lõikuselaul" (D. Vaarandi — G. Ernesaks), „Lähme küllusele vastu" (P. Rummo), „Kalamees nae-

ILMUS
Salme Ekbaum „Õ
Viies kogu luuletusi.
Hind $10.00. Postiteel saatekulu Kan. $1.75, USA-sse $2.12

Läti äri
DOWNTOWN WOOL
9 QUEEN ST. E. TORONTO
Meil on rikkalikus valikus importeer
kangastelgedel kudumiseks, heegeld
valmistamiseks ja
Skandinaaviast huvitavaid materjal
värvi kanvaad ★ Soodsad hin
Avatud: esmasp.-reedel
Meie teine äri: 74 VICTOR

DA $100

CREDIT)

ites

Linna

ketti,

a

eate

ks

tsid

toimunud. Need kohad on siin
ainult saavutatud võidu-
de enamuse järele. Naiskon-
olid parimad Korp! Filia Pat-
Korp! Indla A, kuna ligi poo-
nde mängijatest treeneerivad pi-
ja võistlevad Ontario Liiga
stel. Naiskondadest jõudsid
Korp! Filia Patriae ja Korp!
A. Nendevaheline võistlus esi-
pärast oli tasavägine, kus esi-
mängu võitis Korp! Indla A,
viimast Korp! Filiae Patriae,
seega esikohale. Võidupunkte
ädes Korp! Indla A tuli teiseks
p! Amicitia kolmandaks.
eskondade vahelistel võistlus-
id väljapaistvalt tugevamad
onnad: Toronto Korp! Rotalia
, Korp! Vironia ja EÜS New
. Finaalvõistlus toimus To-
Korp! Rotalia A ja B vahel, kus
Rotalia A tuli võitjaks ja võitis
. Üldiselt ennustati New
EÜS-i pääsemist finaali, kuid
nde parima mängijaga, kes oli
konna kapteniks, Toomas
ga juhtus poolfinaalis õnnetus,
a vastasmeeskonna surumist
rides kukkus ja vigastas oma
Õnneks oli kohal dr. Allan
kes võistles kaasa Toronto
Vironia meeskonnas ja andid
eal esmaabi. Toomas Kilm vii-
glasse, kus selgus, et kukku-
oli venitanud jala kederluu
seid. Jalg pandi kipsi. Punktide
usega tuli teiseks Toronto
Rotalia B ja kolmandaks EÜS
York'ist.
stluste peakohtunikuks oli
ni Ruutopõld ja kohtunikuteks:
Luiker, Richard Paju, Taimo
a Derek Pallandi. Võistlusi jäl-
i sada pealtvaatajat.

H.R.

povite firmamärki
ma kuulutusse?

MEIE ELUS"
n see tasuta.

KIRJANDUS □ KUNST □ KULTUUR

Mu isamaa, mu õnn ja rõõm . . .

Artur Taska: Eesti hümn. 182 lehekülge piltidega. Lund 1983.

Rahvaste heitluses oma vabaduse ja iseseisvuse eest on relvad viimaseks, kõige hädapärasemaks vahendiks. Sellele kui füüsilisele sammule peab eelnema pikaajaline ja sügav vaimne ettevalmistust ühes rahva siirdumisega abstraktseist unistusist neid siduvate sümbolite juurde. Peale vaimse loomingu on rahvaste elus sellisteks rahvusvärvid ja rahvuslipp. Ning koheselt liitub siis loominguliselt pinnalt rahvushümn, millest võib ka mitte kujuneda välja riiklik hümn.

Eesti rahvas sai need sümbolid enam kui 100 aastat tagasi. Nende kannatustee selles pikas ja keerulises ajas ei ole olnud väiksem ega kergem kogu rahva enda kannatusteest. Nii on nad küpsenud koos rõõmudes, muredes, kannatustes ja võitluses.

Rahvusvärvide ja rahvus- ning riigilipu tekkimist, kujunemist ja saatust käsitles dr. jur. Artur Taska kättesaadavalt ülima täpsusega oma 1982. a. ilmunud suurteoses „Sini-must-valge 100 aastat". Nüüd 1983. a. viimasel veerandil ilmus ja saabus kauni kingina jõululauale sama autori samas formaadis 182-lk. „Eesti lipp", pühendatuna autori lastele.

Oma rahvusvärvide sünniaja algeid võime siduda suuremas või vähemas ulatuses 1869. a. esimese üldlaulupeo eeltöödega, kuigi esimese pühitsetud ja õnnistatud rahvuslipu saime alles 4. juunil 1984. Ka rahvushümni alged ja seega õigupoolest selle sünnimoment ulatub tagasi 1869. aastasse, seotuna samuti esimese üldlaulupeoga, kus esitati esimest korda koorilauluna J. V. Jannseni loodud „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm", Lydia Koidula „Mu isamaa on minu arm" ja Friedrich Kuhlbarsi „Eestimaa, mu isamaa". Kõikidel nendel lauludel oli eeldusi tõusta rahvushümniks, mis ometi sai osaks J. V. Jannseni laulule „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm", loodud kas 1866-1869. a. alguse vahel, mitte aga hiljem kui veebruaris-märtsis 1869, kuna selle aasta veebruaris hakati saatma noodipoognaid kooridele kätte. Meile vabariigiajast tuntud Rudolf Põldmäe, kes koostas Eestis üldiselt tunnustatava teose „Esimene eesti üldlaulupidu 1869" (ja teose 2. ja 3. üldlaulupeost), ei saa oritsensori tõttu märkida hilisema rahvus- ja riigihümni kui algupärandi esitamist, nimetades seda soome autori F. Paciuse lauluks, sedagi mitte Vårt landi või „Maamme" nime all. Richard Ritsingu poolt koostatud ja Tallinnas 1977 ilmunud „Eesti rahvalaulu radadelt" ei julge nimetada ka teisi rahvalauludeks kujunenud üle saja-aastaseid isamaalisi laule, kaasa arvatud 1969. a. laulupeol esitatud Lydia Koidula „Mu isamaa on minu arm" ja „Sind surmani küll tahan" ning Fr. Kuhlbarsi „Eestimaa, su mehemeel", Jannsenile hümni sõnade loomisel võib-olla eeskujuks olnud G. F. Rinne „Hioma, sa merre saar"-est kõnelemata. Rahvalauludeks ülendab see väljaanne silma pilgutamata kommunismiajastu värdjad „Künnimehe laul" (J. Zeiger), „Metsatöö brigaadi laul" (H. Kõrvits — E. Arro), „Lõikuselaul" (D. Vaarandi — G. Ernesaks), „Lähme küllusele vastu" (P. Rummo), „Kalamees naerab" (J. Smuul — G. Ernesaks), „Kolhoosiaste suvi" (P. Rummo), „Kuidas leiti nääripuu" (E. Niit — R. Päts), „Näärisokk" (G. Ernesaks), „Kolhoosi lõikuspidu" (K. Korsen — A. Pajupuu), „Meie kolhoosis on pulmad" (J. Smuul — G. Ernesaks) jt. Nii ei ole sealses mõistes rahvalaul mitte spontaanselt hulkadesse levinud ja rahva hinge tunginud looming, vaid partei vili, hinge aheldus ja mõrvamine. Või loeb ehk keegi rahvalauluks ridu, nagu: „Ületanud piimanormid meie vissid toredad. Tulvil toitu silotornid, küünid sööta koredat". Või jälle: „Nõnda oma plaani täitis, jah, plaani ületas me rajooni kõige parem metsatööbrigaad".

Teissugune on meie rahvalaulu sünd ja tegelik areng, mille ridadest kasvas välja rahvus- ja riigihümn ja mida kõnealune A. Taska teos vaatleb 13-nes arengupeatükis: 1. Laulu „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm" loojad. 2. Algupära. 3. Rahvalaul kuni aastani 1896. 4. Hümn kuni aastani 1918. 5. Eesti vabariigi aeg. 6. Aeg pärast 21. juunit 1940. 7. Teine maailmasõda jne. kuni tänaseni välja. Ükski väide ega ühegi peatüki alajaotus selles teoses ei ole juhuslik ega meelevaldne, nagu seda kinnitavad ligi 600 tekstialust viidet ja allikate loetelu lõpus, haarates isikunimede osas 480, ajakirjade alal 22, ajalehtede osas 35 ja koguteoste alal 55 nimetust. See loetelu annab tõendi hoolikusest, millisega autor on jälginud iga kunagi hümnile pretendeerinud rahvalaulu sündi, levikut, edu ja tagasilööke mitme võimu all ühes andmetega nende autorite ja laulude sünniaegade kohta. Autor on jurist. Võiks ütelda, et juristile omase üksikasjade täpsusega, nagu see vajalik kohtus, on töödeldud selles väljaandes iga peatükk. Ainult ühel korral on kirjutatud varemini teos meie hümnist. 1919. a. ilmus Tallinnas M. Kivialuse (M. Morrisoni) koostatud tagasihoidlik „Meie hümnuse käekäik", milles autor esitas 15 juhtumit seoses meie hümniga. Sama aja raames esitab nüüd A. Taska üle 85 juhtumi, kõnelemata hilisemaist hümni ja isamaalike rahvalaulude tagakiusamis- kui ka spontaanseist esinemisjuhtumeist kuni tänapäevani välja.

A. Taska juba varem lugejani jõudnud „Sini-must-valge 100 aastat" ja nüüd ilmunud 7 pildilehe-küljega illustreeritud „Eesti hümn" on mitte ainult kujunduselt ja formaadilt kaksikvendadena, vaid eriti rõhumist vajavalt rahvuslikult tähtsuselt lahutamatult kokkukuuluvad, meid rahvana liitvad ja meie ajaloo tõdesid selgitavad ja säilitavad teosed. Nende ilmumise ajaline valik ei saanud olla parem, kuna uue nimega vene võimu tagakiusamisaktsioonid eestlaste kodumaal nende eesti rahva pühaduste vastu järjest enam jõhkrustuvad, ületades kaugelt tsaariaja juhtumid.

Ei saa lõpuks minna vaikides mööda faktist, et A. Taska on „Eesti hümniga" astunud julge ja tervitatava sammu ka kulude kokkutõmbamise ja väljaande hinna allasurumise joonel, valides kalli trükilao asemel nägusa ja kergestiloetava masinkirja, mis hoolikas ja asjatundlikus kujunduses moodustab kaunid leheküljed.

JOHANNES KAUP

ABEL LEE KUNSTINÄITUS

Abel Lee on oma kunstinäitustel alati midagi uut pakkunud. Tema mitmekülgsus ja uue otsimine on avardanud vaatlejate kunstist arusaamist, värvide tunnetamist ja vormide ja teemade mõistatamist. A. Lee arvab, miks peaksid meie eestlaste kunstinäitused toimuma hilissügisel, enne jõulusid, mis nii tihedaks on kujunenud, et need segavad üksteist. Miks mitte korraldada näitusi ühtlasemalt aasta ringi.

Ja vist seepärast on ta järjekordne näitus „Kesk talvel külmal ajal". Milline see näitus on ja mis seal esitatakse? Kunstnik vastab, et need on osaliselt tagasivaatelised tunnetused ja ilutsemised värvis ja vormis 1969—1984. Need on nagu pisipoeemid värvis ja vormis.

Näitus toimub Vana-Andrese kiriku ülakorra saalis pühap., 29. jaan. kl. 12 kuni kl. 6, kolmap., 1. veebr. kl. 2—7 ja pühap., 5. veebr. kl. 12—7.

ee

Kunstnik Endel Kõksi finaal

Endel Kõks ei olnud silmapaistev ainult oma kunstilises loomingus kui ka bibliograafilises töös oma kaasaegsete kunstnike osas. Nüüd, mil Kõks on lahkunud elavate hulgast, toob viimane „Tulimuld" nr. 3, 1983 tema toimetusel koostise „Väike piltleksikon välis-eesti kunstist" VII.

Autorilt on puudunud mitmete nimede osas bibliograafilised andmed. Seda silmapaistvam on reproduktsioonide esitus nende nimede juurde. Kokku on esitatud reproduktsioonid Mai Järvelt 1960 a. töö ja Salme Soovere 1970 a. töö. Selles esituses on toodud veel järgmised kunstnikud: Kalju Lindsaar, Harald Tannberg, Ville Tops, Artur Tuisk, Ida Adamson, Aino Kabe, Salome Trei, Rudolf Saaring, Henry O. Foog, Linda Sõber.

Võib-olla, et eelnenu polegi Kõksi finaal. Sest on võimalik, et tema kirjakogu annab ka tulevikus välja tema kirjalikke vaatlusi ning tähelepanekuid.

S.V.

Lydia Kööp esines Kesk-Floridas

Kanadast Floridasse talvet veetma tulnud eestlaste hulgas on ka meile hästi tuntud lauljatar Lydia Kööp. Ta ei ole aga siin ainult jõude olles sooja ilma nautimas, vaid on lahkelt pakkunud külakosti kohalikele eestlastele, kaunistades oma lauluga nende koosviibimisi. Nii esines ta mitme palaga kahel korral Kesk-Florida Eesti Seltsi poolt korraldatud kokkutulekuil. Samuti oli ta solistiks St. Petersburgi kirikus toimunud eestlaste jõuluteenistusel. Sellel tuli ta võimas hääl eriti mõjule, tänu kiriku hea akustikale, rõhutades nii teenistuse pidulikkust.

E.N.

MIKS „EESTIMAA"?

„Eestimaa käib üle kõige", lauldi vanasti. Ja mõeldi selle all kõike seda maad, kus eestlased elavad. Kuigi ametlikult oli Eestimaa ja Liivimaa kubermang, mille lõunapoolse osa täitsid lätlased, kel oli peale selle veel Kuramaa.

Nüüd on sõna „Eestimaa" jälle moodi pandud, sest „moodi läinud" ei saa selle kohta öelda. „Eestimaa" tekib raamatutesse ja ajakirjadesse kõrgemal käsul. Sest sõna „Eesti" on ju kahtlane, lõhnab natsionalismi ja koguni revanshismi järele. Tuleb öelda „Eesti NSV", siis on õige. Aga muidu olgu „Eestimaa", niisugune geograafiline mõiste, mida ka õndsa tsaarivalitsuse all kasutati. On kindlam ja julgem.

Nii et sõna „Eestimaa" on õieti hirmu valitsemise sümbol.

Sõna „Venemaa" aga omakorda on ka teataval määral põlu all. Küll teistel põhjustel kui sõna „Eesti". Tuleb muidugi öelda „Nõukogude Liit" või siis panna Venemaale mõned tähed otsa, millest selgub, et mõeldud on vastavat nõukogude vabariiki.

„Venemaa" on paha sellepärast, et see tuletab liiga avalikult meelde, et see on sõbralik vene rahvas, kes N. Liitu valitseb, kuigi ise on jäämas vähemusse.

TIMMUKURU (EPL)

Uno Kook

Laul ja mäng Lõunaristi all

2.

Peale vaheaega järgnes kontserdi instrumentaalosa.

Noor Kadri Auväärt flöödil esitab: „Variatsioonid" — A. Pruul, „Tule koju" — C. Kreek. Noor flötist on arenemas mängija, kes hiljem liitub ka ansambliga kontserdi kestel.

Järgnevalt ilmub lavale mastipikune noormees, Juhan Peipman, kes vioolal esitab Heino Eller'i „Ballaad'i" ja Augustin Pung'i „Hällilaulu". J. Peipman on juba küpsemas muusikamees, lõpetanud konservatooriumi ja otsitud austraalia sümfooniaorkestrite ridadesse. Praegu tegeleb õpetamisega. Hiljem selgub, et on samavõrdselt kodus ka viiulil, olles kammeransambli juhiks ja kontsertmeistriks.

Kammeransambel koosseisus: 1. viiul, 2. viiul, vioola, tshello, flööt ja klaver, esitavad kaks pikemat pala. Need mõlemad palad on kirjutatud puhkpillide orkestrile. Ümberkirjutised ansamblile huvitavad ja hästi mängitud. Fantaasia eesti rahvaviisidest — R. Kull, Eesti rapsoodia — E. Tamm.

Juhan Peipman'i eestvedamisel kujunes see osa kontserdi professionaalsemaks osaks ja sai ka teenitud tunnustuse.

ÕNNE LAIKVE

Vaheajale järgneb torontolasest „austraallanna" Õnne Laikve kontsertosa. Ta esitab Shirley Hicks'i klaverisaatel 4 pala: „Päikese paistel" — O. Merikanto, „Me olime nagu lapsed" — E. Oja, „Laululind" (M. Under) — S. Purre, „Kojuigatsus (M. Under) — S. Purre, „Kojuigatsus" (E. Enno) — J. Aavik.

Sopran Õnne Laikve'le kujuneb esinemine nagu „kojutulekuks", kuna varem elas Austraalias. Sellele vastavalt ka kuulajate reaktsioon.

Siis astub lavale noorte ühendkoor. Juhiks korrektse esinemise ja tuleviku koorijuhi võimetega koorijuht Kalev Mitt. Koori kooseisus on ligemale 30 lauljat ja heas esituses kuuleme: „Järv läigib eha paistel" (A. Haava) — rahvaviis, „Ühte laulu tahaks laulda" (G. Suits) — A. Bowleo, „Uhti, uhti, uhkesti" (rahvalaul) — R. Toi, [illegible]

R. Toi „Karplauhti" oli noorele koorile eriti sobiv.

Finaaliks koguneb lavale suur ühendkoor, millele lõpunumbriteks ühineb ka noortekoor.

Eili Annuk'i, Irene Haldma-Eelma, Leonid Rampe ja Ellen Pärni juhatusel u. 200-liikmeline ühendkoor esitab: „Sind surmani küll tahan" (L. Koidula) — A. Kunileid, „Me sünnimaa" (J. Liiv) — T. Vettik, „Priiuse hommikul" (M. Heiberg) — K. Türnpu, „Jaaniöõl" — I. Haldma-Eelma, „Jaan läheb jaanitulele" (rahvalaul) — R. Päts, „Tuljak" (F. Karlson) — M. Härma, „Lahkumise laul" — K. Türnpu. Lisapalaks: „Pidu hakkab" — M. Härma.

Ühendkoor, koostatuna suurtest kaugustest kokkutulnud kooridest, millede suurus kõigub 17 kuni 44 lauljani, andis üllatuslikult nauditava ansambli. Meeshäälte küllaldane arvukus andis hea balanssi, bassirühm oli eriti muhe — mõnus ja ühtlane.

Iga kaheaastase vaheaja järele kokkutulnud kooril on seljataga küllalt rutiini, et väärikalt laulda iseendile ja teistele rõõmuks ja uhkuseks.

Tunnustust tuleb anda kõikidele koorijuhtidele, kelledest terve rida kuulub õrnema poole hulka.

Nendest Ausma-Taves, varem naiskoorijuht, praegu Melbourne'i meeskoori juht, on rahvuselt lätlanna. Õppinud selgeks eesti keele, välimuselt heleblond, eesti rahvariideis. Juhatamisviisilt tarmukas ja sütitav koorijuht.

Thirlmere Leonid Rampe: talupojalik rusikalöök, leidis ka raksatavat vastukaja koori „Tuljak'us" ja „Jaan läeb jaanitulele". Humoorikusest polnud puudu ja ka aplausist.

LÕPETAMINE

Kontserdi lõppedes toimub ka XII Austraalia Eesti Päevade lõpetamine. Lavale koguneb suur hulk neid, kellede õlgadel lasus korraldustöö, eesotsas XII E.P. üldjuht Ene-Mai Reinpuu'ga. Rohkesti tänu ja lilli.

Torontost sõitnud grupi nimel tervitab R. Marley.

P.-Ameerika Lauljate Liidu, Toronto E. Segakoori ja „Estonia" Orkestri nimel tervitas laulurahvast nende peaproovil U. Kook.

Toronto E. Meeskoori tervitused andis edasi dr. Olev Härm, kes laulis kaasa oma venna taktikepi all meeskoori ridades.

□

Äsjamöödunud E. Päevade muljeid jätkub paar päeva hiljem Sydneys, kus vioolamängija Juhan Peipman'i isa Lembit on meie juhiks Sydney Sinimägedel ja juttu jätkub muusika maailmast sümfooniatest rock ja rollini ja piiblist prohvetite ennustustest, maailma lõpust ja muust terveks päevaks.

Lembit Peipman on mitmekülgne eestlane: vaimulik, ringhäälingumees ja suur eesti kultuurvaramu koguja, kelle kogus on üle 6000 helilindi.

Lõunamaa palmide alt väljudes on meeles hulk mõnusaid mälestusi ja maandudes Kanada lumehangede vahele, tahaks ulatada käe üle kaugete mandrite ja ookeanide nendele seal lõunaristiga taeva all.

Eestlus elab edasi!

Kesknõukogu:

Vabadel eestlastel mitte tunnustada ega toetada VEKSA't!

Ülemaailmne Eesti Kesknõukogu on saatnud keskorganisatsioonidele ja avaldamiseks eesti ajalehtedele alljärgneva memorandumi:

Kremli korraldusel on üheks lääne-eestlaskonna vabadusvõitluslike kavade ja tegude vastulöögiks moodustatud KGB-le alluv Välismaaga Sõpruse ja Kultuurisidemete Arendamise Ühing. Selle algorganisatsioon Eestis on Väliseestlastega Kultuurisidemete Arendamise Ühing, ehk VEKSA.

VEKSA üheks peasihiks on kontaktide otsimine nooremate lääne-eeslastega, nende meelitamine okup. Eesti külastamisele, selleks eraldi korraldades VEKSA keele- ja kultuuri seminaare ja saata KGB valve all olevaid eesti kunstnikke välismaale esinema.

VEKSA ülesandeks on kasutada kultuuri Moskvast määratud idealoogiliste välispoliitiliste ülesannete täitmiseks. Selle siht on lääne-eestlaskonna lõhestamine ja killustamine.

Sellepärast Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu juhatus deklareerib:

„Vabadel eestlastel on nõuetav mitte tunnustada, osavõtta ega toetada VEKSA't ega tema tegevust."

EKN informatsiooni järgi VEKSA tegevus on viimasel ajal küll vaiksemaks jäänud, kuid ta siiski veel eksisteerib. Ei saa unustada, et VEKSA on parteile alluv organisatsioon, tähendades ta pole mitte iseseisav ega eraldi ja partei pole mitte tänapäevani oma eesmärkides ja idealoogides mingisuguseid muudatusi läbiviinud. Sellega, ei saa ütelda, et VEKSA ise on oma sihte muutunud.

Praegune väikene surmavarjusolek on sellepärast tekkinud, sest praegu toimub ümberkujundamine ja uute mõtete rakendamine. Esiteks, nemad on arusaanud, et kodumaal üleskasvanud ja seal hariduse saanud generatsioon on vananenud ja vaevalt enam laseb ennast nende poolt mõjutada. Sellega hakatakse kontsentreerima kogu oma tegevust noorte vastu, et noori tõmmata ära rahvuslikust tööst. Näib ka, et VEKSA seminarid pole nende arvates mitte oma otstarvet täitnud. Sellega on hakatud suundama, rohkem kui kunagi varem, materjale ja lektoreid välismaal toimuvatele akadeemilistele ja kultuurilistele ettevõtetele ja just nendele, kus on arvukas noorte osavõtt. Eesmärk on süvendada noori kodumaise toimuvale kultuurielusse, mööda minnes vabasmaailmas toimuvast kultuurielust. Teiste sõnadega, tahetakse rohkem tähelepanu suunata kodumaa kultuurielule, kui sellele, mida meie ise siin teeme. Sellega tahetakse ka teostada noorte, suuremas arvus, võõrustamist siinsel maal rahvuslikust võitlusest.

Peab nimetama ka, et VEKSA veelgi kasutab ühte vanat tegevusviisi, nimelt kultuuri varju all vihjata ja ülestõsta poliitilisi küsimusi. Viimases 1984 a. VEKSA kalendris võib lugeda muude kultuuriga tegelevate artiklite juures ühte teotavat ja eneseõigusliku artiklit endiste sõjaväelaste kohta.

Kokkuvõttes, VEKSA ei ole küll praegu olnud tegev, aga see tähendab ainult seda, et nemad teevad oma tööd varjutavamalt. VEKSA on parteile alluv organisatsioon, mis peab midagi tegema oma eksitentsi õigustamiseks. Võime olla kindlad, et VEKSA tegevus tuleb teiste rakendus viiside kaudu välja ja sellega peame meie olema natuke kaugelenägelikumad ja mõistma, et partei pole mingil viisil vähendanud meie vastu tegevust.

ILMUS
Salme Ekbaum „ÕHUMÄRGI ALL"
Viies kogu luuletusi.
Hind $10.00. Postiteel saatekulu Kan. $1.75, USA-sse $2.12
Müügil „Meie Elu" talituses
958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6

Läti äri
DOWNTOWN WOOLS ARTS & CRAFTS
9 QUEEN ST. E. TORONTO (Yonge'l juures) — TEL. 368-5011
Meil on rikkalikus valikus importeeritud lõngu. Sobivad varrastel ja kangastelgedel kudumiseks, heegeldamiseks, tikkimiseks, rüijuvaipade valmistamiseks ja sõlmimiseks.
Skandinaaviast huvitavaid materjale käsitööks mustriga ★ Mitut värvi kanvaad ★ Soodsad hinnad ★ Käsitöö õpetamine.
Avatud: esmasp.–reedel 9.30– 6, laup. 9.30–4
Meie teine äri: 74 VICTORIA ST. (Shopping Mall)

SPORT

Viieteistkümnes „Muskoka Loppet"

Murdmaasuusatamise rahvaklassi võistlustel on eestlaste arv aastatega järjest kahanenud ning nii mitmetel pikematel võistlusradadel esindavad eestlasi vaid paar-kolm suusatajat. Erandi moodustab siin „Muskoka Loppet." Ilmselt selletõttu, et see võistlus 15 aastat tagasi algatati eestlaste poolt, võtsid sellest tänavu osa vähemalt kümme eksimatult eesti nimega suusatajat. Nii nagu paaril eelmiselgi aastal, oli ka tänavune võistluspäev 15. jaanuaril väga külm. Hommikune -30 kraadi soojenes aegamööda -16-ni, kuid kiiremad sõitjad said seda ilmamuudatust vaid lühiajaliselt nautida. Port Sydneyst Hidden Valleysse kulgeval 35-km rajal oli parima suusataja aeg 2.15.01. Eestlaste tagajärjed olid järgmised:

Naised, 45. a. ja vanemad: Endla Kannel (1) — 3.53.21, Maimo Kivilo (8) — 5.00.09. Mehed, 19 a. ja nooremad: Toivo Lainevool (19) — 4.02.50. Mehed, 20-44: Mihkel Vasila (7) — 2.30.51, Mehis Kivilo (17) — 2.38.09 (hilinenud stardi tõttu tegelik aeg umbes 5 minuti võrra parem), Arnold Tralla (140) — 3.45.50, Peeter Niit (158) — 3.53.12. Mehed, 45 a. ja vanemad: Harri Kivilo (7) — 3.04.19, Rein Lainevool (46) — 4.14.58.

Kaheteistkümne km rajal sõitev Imbi Lainevool tuli 20-daks ajaga 1.29.17.

MALE

Paul Kerese sünnipäeva-turniir

Jaanuaris peeti L. Joselini poolt ettevalmistatud Leedu ja Eesti klubide vaheline malevõistlus Leedu Majas. Mängud peeti 12 laual ja eestlased mängisid esimeses voorus valgete ning teises voorus mustade malenditega. Mänguaeg oli tund aega mängijale.

Leedulastel on tugev klubi ja oli ette arvata, et tuleb tõsine jõukatsumine. Nagu hiljem selgus, oli nendel esimestel laudadel tugevad maletajad, sest näiteks teisel laual mängijal R. Vaicaitisel on Ontario selle aasta „rating" 2097 mis on meisterklassi kandidaadi tase.

Eestlased mängisid üllatavalt heade tagajärgedega ning esimese vooru lõppedes oli TEM 6 võitu ja 6 kaotust seega viigi seis, kuid ees seisis mustade malenditega mängud.

Ka teise vooru mängud olid pingerikkad ja viimane, võib-olla ehk isegi ägedam malevõistlus peeti 3. laual I. Jurecviliuse ja O. Randoja vahel, mis lõppes Randoja võiduga. Nii saavutasid eestlased ka selles voorus 5 võitu ja 2 viiki, mis andis meeskonnale 6 punkti. Nii läksidki meeskondade mängud viiki, kuna mõlemad klubid said 12 punkti 24 võimalikust.

Meeskonna võistluses on iga maletaja panus tähtis ja ei tohi ainult võitjaid kiita, sest iga mängija panus on kiitmist vääriv, siiski tuleb esile tõsta ja õnnitleda Olav Randojat ja George Orgusaart, kes võitsid mõlemad mängud ning H. Jürmanit, A. Kuust ja A. Kõresaart, kes tegid kiiduväärset tööd esimestel laudadel, mis võimaldas TEM klubil vastased viigistada.

TEM meeskond laudade järjekorras: 1. Hans Jürman, 2. Alfred Kuus, 3. Olav Randoja, 4. Andrus Kõresaar, 5. Valter Puna, 6. George Orgusaar, 7. Andres Loorits (esimene mäng), V. Pikkand (teine mäng), 8. Jaak Järve, 9. Toivo Kõhelik, 10. Peeter Smeelen, 11. Enno Türner, 12. Lembit Joselin. Tagavara maletajad: Elmar Tani ja Leo Tamberg.

Leedu Maleklubi meeskond: 1. J. Chrelavies, 2. R. Vaicaitis, 3. I. Jurecvilius, 4. J. Panonins, 5. S. Bartminas, 6. V. Urhonas, 7. S. Galinaitis, 8. V. Geneius, 9. S. Leparskas, 10. B. Baranauskas, 11. B. Tamolianas, 12. J. Usvaltas — puudusid tagavara mehed.

□

Detsembrikuu maleõhtul Toronto Eesti Majas peetud turniiril (2x10 min.) tuli võitjaks A. Kõresaar. Teist ja kolmandat kohta jagasid A. Loorits ja E. Talve.

Järgmised maleõhtud toimuvad 19. jaanuaril, 16. veebruaril ja 8. märtsil kell 7 õhtul Toronto Eesti Majas.

Aeg

NOORUSPÕLVE SÕPRA

AINO LEITHAM'i

neiuna Kuusik
surnud Montrealis

mälestavad kurbuses
ELMAR ja ESTER SAARNIIT (S. Carolina)
JOANN ja LINDA SAARNIIT (Toronto)

LAHKUS MEIE KAUAAEGNE HEA SÕBER

AINO LEITHAM

mälestavad kurbuses
H. PALLAS abikaasaga
K. VIIRES abikaasaga
H. SUTT perekonnaga

Meie südamlik kaastunne RICHARD LEITHAM'ile ta abikaasa

AINO

surma puhul

KORP! UGALA PERE

ARMAST COETERIT

ANTON NORGAN'it

mälestavad leinas
ERICH, HERMAN, IVAR,
REINHOLD, RICHARD, VALDEKO

ARMAST

ANTON NORGAN'it

mälestab
VAIKE

ARMAST VILISTLAST

ANTON NORGAN'it

sündinud 12. detsembril 1904 Tallinnas
surnud 19. jaanuaril 1984 Montrealis

mälestab leinas
KORPORATSIOON VIRONIA

KORP. VIRONIA VILISTLAST

ANTON NORGAN'it

surnud 19. jaanuaril 1984 Montrealis

mälestab leinas
EESTI KORPORATSIOONIDE LIIT

Ainult üks auhinnatöö

Eesti Teadusliku Seltsi Rootsis auhinnatööde võistlusele oli saadetud üks töö, pealkirjaga En studie av objektivitet i en historisk text (Objektiivsus ühes ajaloolises tekstis). ETSR juhatus, kes on võistlustööde auhinnažüriiks, otsustas auhinnata tööd 2000 krooniga. Autoriks on: Peeter Talme, sünniaasta 1959.

Eesti Teaduslik Selts Rootsis jätkab auhinnatööde võistluse traditsiooni ja kuulutab käesolevaga välja võistluse aastaks 1984. Sellega tahetakse ergutada eriti noori üliõpilasi valima oma seminaritöö uurimisobjektiks eestiainelisi küsimusi. Töö tuleb sisse saata hiljemalt 1. oktoobriks 1984 aadressil: Eesti Teaduslik Selts Rootsis, Box 92, 101 21 Stockholm. Samast saab andmeid tingimuste kohta.

Elukaaslased surid samal päeval

Neljapäeval, 19. jaanuaril suri Montrealis Evi Meer (sünd. Lõo) ja samal päeval tema elukaaslane Anton Norgan. Evi Meer oli läinud ärisse sisseoste tegema ja suri äkitselt. Kui tema surmateade anti edasi telefoni teel koju, sai Anton Norgan rabanduse ja suri. Mõlemad olid ligi 80-nendates aastates.

Iga uus „MEIE ELU" tellija aitab kaasa sisukamale ajalehele.

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses.

LAHKUS IGAVIKKU MEIE ARMAS VEND JA ONU

ELMAR NÕGES

sündinud 11. oktoobril 1920 Abjas, Eestis
surnud 22. jaanuaril 1984 Torontos

mälestavad sügavas leinas
õde ELLA abikaasaga
õetütar TIINA perekonnaga
õetütar REET perekonnaga

KALLIST ONU JA HEAD SÕPRA NOORUSPÄEVILT

VALTER MERISALU

sündinud 5. septembril 1908 Tallinnas
surnud 25. detsembril 1983 Nõmmel

ja

ARMAST ONUNAIST

RENATE MERISALU

surnud 26. detsembril 1983 Rakveres

mälestab kurbuses
LILIAN

ARMAST RISTIISA, TÄDIMEEST, SUGULAST

VALTER MERISALU

sündinud 5. septembril 1908
surnud 24. detsembril 1983 Tallinnas

mälestavad sügavas leinas
EIK VAHER perekonnaga
IRJE-ANNE PIHLBERG perekonnaga
ENN VAHER abikaasaga
LISANNE VAHER

ARMAST SUGULAST

ELMAR ONNO't

mälestavad
ELLEN
REIN perekonnaga
JÜRI perekonnaga

ARMAST KAUAAEGSET SÕPRA

EVI MEER'i

sündinud Lõo

mälestavad leinas
VIRVE BORGMAN
HILMA TAALBERG
KALLE VIIRES abikaasaga

ARMAST

ADELE UNT'i

mälestavad kurbuses
HENDRIK LAUGA perekonnaga
LEMBIT PÜTSEP perekonnaga
MARIE NEUMANN

Jüri Lina
„ÖISED PÄEVAD"
Olumärkmeid Eestist, Nõukogude Liidust ja mujalt.
330 lhk. Hind $30.00.
Postiteel tellides lisandub saatekulu.
Müügil „MEIE ELU" talituses
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6

ARMAST TÜTRE- JA ÕEMEEST

ELMAR NÕGES't

mälestavad sügavas kurbuses
IDA LAANEORG
MAGDA
VIIVI ja HAROLD perega
KARL ja EILEEN
PAAVO tütrega
RAIVO lastega
ARVO

LAHKUS MEILE ARMAS

ELMAR NÕGES

mälestavad leinas
JOHANNES LEES
EDGAR LEES perekonnaga
AILI LEES
MAGDA ja PAUL RABISSON

Puhka rahus!

KAUAAEGSET HEAD NAABRIT

MART SALU

mälestab kurbuses
K. ARDAM abikaasaga

KAUAAEGSET SÕPRA

MART SALU

mälestavad kurbuses
JUHAN MUST abikaasaga

OOTAMATULT LAHKUSID ARMSAD

EVI MEER

(sünd. Lõo)

ANTON NORGAN

leinavad
HILDA KAUN
ERIKA ja ALFRED KURLENTS
MARGARETE PÄÄSUKE

TÄNUAVALDUS

Oleme tänulikud kõigile, kes meie leina aitasid leevendada, meie armsa abikaasa, isa ja vanaisa

PEETER AUKSI

kaotuse puhul, kes nii rohkearvuliselt leinatalitustest osavõtsid ja tema viimast teekonda lilledega kaunistasid. Täname väga õp. Udo Petersood lohutuse ja südamliku kõne eest. Suur tänu Toronto Võitlejate Ühingule lipuvalve ja järelhüüete eest hr. Ü. Tamrele ja hr. K. Torile. Pensionäride Klubi nimel tegi järelhüüde pr. O. Kraav, tänu temale ja organistile.

LEINAV ABIKAASA lastega

KALLIST ABIKAASAT JA EMA

AINO LEITHAM'i

neiuna Kuusik
surnud 19. jaanuaril 1984 Montrealis

sügavas leinas

Puhka rahus!

abikaasa RIKS
lapsed VELLO, HELLE, PILLE ja ÜLLE

MÄLESTAME LEINAS ARMAST SÕPRA

AINO LEITHAM'i

AINO ja OLAF KONTKAR
KARIN ja MARTIN AHERMAE

HEAD ARMAST SÕPRA

AINO LEITHAM'i

mälestavad

HEINO ja AILI LESTAL

ARMAST VENDA JA ONU

dipl.ing. ELMAR OTT'i

sündinud 13. detsembril 1908 Otepääl
surnud 17. jaanuaril 1984 Los Angelesis

mälestavad leinas

ENDEL ja AINO OTT
MARI-ANN McCONNON
SALME SEI perekonnaga Tartus

MÄLESTAME OMA KAUAAEGSET LIIGET,
ALATI ABIVALMIS JA TUBLIT KALEVLAST

HELMUT JAAGUSTE't

Kiiresti kaovad meie päevad,
tuhatnelja elutunnid,
ruttes kalmuküngastelle,
lendes rahulepikusse.

EESTI SPORDISELTS
KALEV

ARMAST

HELMUT'it

mälestab kurbuses

Puhka rahus,
vana Kalev!

KALEVI VÕRKPALLIKLUBI

ARMAST

AINO LEITHAM'i

mälestavad sügavas leinas

JAAK, HINDREK, TIINA ja LINDA JÄRVE

JURISTID

ENN KUUSKNE
ADVOKAAT — NOTAR
Kontoris — 363-0073
Kodus — 360-8776
Mitmekülgne praktika

KRISTINA M. NOOLANDI
M.A., B.Ed., LL.B.
ADVOKAAT — NOTAR
305 Lakeshore Rd. E., Oakville,
Ontario L6J 1J3
Telefon: Büroos 844-8581
Kodus 820-8836

R. S. KANE Ltd.
MATUSEMAJA
4812 Yonge Str.
(Sheppardi lähedal)
Willowdale
221-1159

Kõikideks kindlustusteks
H. LATER & CO. LTD
„Insurance"
1482 Bathurst St.,
Toronto M5P 3H1
Tel.: 653-7815 ja 653-7816

ELEKTRIK
Igasugused elektritööd, parandused, uuendused, kodudes või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

Eesti arst valvekorras
28. ja 29. jaanuaril
dr. R. Vanaselja ... 921-7777

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 ● 489-8002

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA
KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

ARMAST SÕPRA

ERICH WOOLMANN'i

surnud 30. detsembril 1983 Uus-Meremaal

mälestavad

ALBERT LEPSON perega
JOHANNES ROOSIMÄGI perega
LEO SAAR perega
OSVALD SISASK
KARL VIIRLAND abikaasaga

RASKE HAIGUSE LÄBI LAHKUNUD KAUAAEGSET PEREKONNASÕPRA

MART SALU

mälestab kurbuses

HELMI MAIDER

MINU VANEMATE HEAD SÕPRA JA MINU LAPSEPÕLVE AJA IGA-AASTAST JÕULUVANA, ARMAST

MART'i

mälestab leinas

Jõuluvana ei
tule enam!

CARMEN

JUMALAGA

MATTI

TIINA

HAIGUS MURDIS MEIE ARMSA JA UNUSTAMATU LÕBUSA KAASVÕITLEJA TARTU ÜLIKOOLI PÄEVILT

MART SALU

leinavad

KAASAEGSED SÕBRAD Torontos, kodumaal ja mujal maailmas

ARMAST ELUAEGSET SÕPRA

HILDA MADSEN'it

sündinud Nurmis
surnud 1. jaanuaril 1984 Eugen, Oregonis

mälestab kurbuses ja avaldab kaastunnet abikaasale

EDITH TOMSEN

MEIE HULGAST LAHKUS MINU KAUAAEGNE ARMAS SÕBER

MART SALU

sügavas leinas

SOSS

„MEIE ELU" ÜKSIKNUMBRID ON MÜÜGIL:

TORONTO
Poko's Meat Products ärides .... 376 College St.
767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris .... 484 Queen St. W.
„Meie Elu" talituses .... 958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen .... 141 Danforth Ave.
The Finnish Place .... 5463 Yonge St. Willowdale

THUNDER BAY
Finnish Book Store .... 168 Algoma St.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid.
„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $40.00, 6 k. $22.00, 3 k. $15.50. USA-sse — 1 a. $44.00, 6 k. $25.00, 3 k. $17.00. Ülemeremaadesse — 1 a. $48.00, 6 k. $26.00, 3 k. $19.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $28.50, 6 k. $14.25. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $30.80, 6 k. $15.40. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $58.00, 6 k. $29.00.
„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

TELLIMISKUPONG:
Palun saatke minule „MEIE ELU" .... kuuks.
Tellimisraha siinjuures ....
(Tshekiga, panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).
Nimi: ....
Postiaadress: ....
Kuupäev ....
....
(Allkiri)

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St. Toronto, Ont. M5B 2C7
Õp. Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930, kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

29. jaan. kell 11.00 h. pühapäevane JUMALATEENISTUS. Pärast jumalateenistust kunstnik Abel Lee kunstinäituse avamine.

Pühapäeval, 5. veebruaril kell 11 hm. pühapäevane JUMALATEENISTUS. Pärast jumalateenistust koguduse täiskogu koosolek.

Pühapäeval, 12. veebruaril kell 4 pl. pühapäevane JUMALATEENISTUS.

PÜHAPÄEVAKOOL igal pühapäeval jumalateenistuse ajal.

LEERI-EELSED iga kella 11.00-nese jumalateenistuse ajal.

PIIBLITUNNID tundaega iga enne kella 4.00-st jumalateenistust.

Koguduse SEGAKOORI harjutused toimuvad igal esmaspäeval kell 7 õ. kirikusaalis.

ÕPETAJA KÕNETUNNID kiriku kantseleis: teisipäeviti kl. 6 p.l.—8 p.l., neljapäeviti kl. 2 p.l.—8 p.l. ja pärast jumalateenistusi.

EELK PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd., Toronto, Ont. M4P 2L1
Praost Andres Taul
84 Dinnick Cres., Toronto, Ont. M4N 1L8
Tel. 483-4103, kirikus 483-5847
Õp. E. Heinsoo kodune 283-9387, kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

Pühap., 29. jaan. PÜHAPÄEVAKOOLI aastapäeva JUMALATEENISTUS kell 11.00 h. Laulab lastekoor Margit Viia juhatusel.

JUMALATEENISTUS 5. veebr. kell 11.00 h. Laulab Toronto Eesti Segakoor Uno Koogi juhatusel. Leeri-eelsed. Kell 6.00 õ. noorte KÜÜNLAVALGE-JUMALATEENISTUS. Esinevad koguduse noored. Pärast jumalateenistust all saalis pannkoogid ja kohvi. Peakorraldaja pr. Elva Palo.

Pühap., 12. veebr. JUMALATEENISTUS kell 11.00 h.

Ingliskeelsed JUMALATEENISTUSED igal pühapäeval kell 9.30 hommikul. Pühapäevakool igal pühapäeval jumalateenistusega samaaegselt.

PIIBLITUNNID igal pühapäeval kell 10.00 hommikul.

KOGUDUSE KANTSELEI on avatud teisipäeviti 10—6, neljapäeviti 12—3 p.l.

ÕPETAJA KÕNETUNNID kolmapäeval 9.30—12 kirikus, neljapäeval 6—8 kirikus ja igal pühapäeval pärast jumalateenistust.

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto
Tel.: 698-7977 või 766-7853
Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.
Õp. O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough

Pühap., 29. jaan. kell 1.30 p.l. on JUMALATEENISTUS. Jumalateenistuse järele toimub koguduse täiskogu koosolek.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on iga kuu teisel esmaspäeval kella 6—8-ni kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS
21 Swanwick Ave. Tel. 698-5645
Pastor Allan Laur
72 Appleby Cres., Markham, Ontario L3R 2L4
Tel. 477-6248

Laupäeval, 28. jaanuaril kell 6 õ. KOGUDUSE AASTA-PEAKOOSOLEK.

Pühapäeval, 29. jaanuaril kell 11.00 h. JUMALATEENISTUS „EHATARES“. Kõneleb Allan Laur. Laulu-ettekandeid. Kell 2 p.l. kirikus PÜHAPÄEVAKOOL lastele ja PIIBLIKOOL täiskasvanuile teemal: „Ühendus Jumalaga“, Allan Laur. Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb Toomas Rüdmik. Laulab noortetrio. Misjoniohver. (Buss Eesti Kodust kell 1.30 p.l.). Kell 6.15 ingliskeelne JUMALATEENISTUS. O. Makar ja T. Rüdmik.

Kolmapäeval, 1. veebruaril kell 7 õ. PALVEÕHTU.

Vabariigi aastapäev Lõuna-Floridas

Lõuna-Florida Eestlaste Koondis teeb ettevalmistusi Eesti Vabariigi aastapäevaks, mis on kujunenud igaaastaseks suursündmuseks. Ka tänavu on registreeritud mugavad Moose klubi ruumid, et kõiki külalisi ära mahutada. Aktusekõnelejaks on palutud meie noorema põlvkonna hea kõnemees Martin Suuberg. Kuni siiani on kõnelenud meie kesk- ja vanemapõlve kõnelejad, siis tänavu on igaühel võimalik kuulata, mida ütleb meie järeltulev põlv. Aastapäev peetakse 26. veebruaril kell 4 p.l. Moose klubis.

Iga uus „MEIE ELU“ tellija aitab kaasa sisukamale ajalehele.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
383 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale, Ontario M2J 4T9
499-6488

„VABADUSE KUULUTUS“ RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL kell 3—3.30 p.l.

Laup., 28. jaan. kell 6.00 õ. koguduse AASTAPEAKOOSOLEK.

Pühap., 29. jaan. kell 10.15 h. PÜHAPÄEVAKOOL täiskasvanuile, kell 11.00 h. lastele. Kell 11.00 JUMALATEENISTUS, kõneleb K. Raid veel „Vaimuandidest“. Solist Marika Wilbiks.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühap., 29. jaan. kell 11.00 h. JUMALATEENISTUS, kus teenivad A. Ehasoo ja E. Saraoja.

Kolmap., 1. veebr. kell 7.30 õ. PIIBLI-PALVETUND ainel: Metsalise isik Piiblis.

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS
Kirik: Redeemer Lut. Kirik, Bloor & Indian Rd.
Õp. T. Nõmmik
501 Davisville Ave., Toronto M4S 1J2
Tel.: 483-2478 ja 1-527-0410

Pühap., 5. veebruaril kell 17.00 JUMALATEENISTUS ja PÜHAPÄEVAKOOL.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: igal neljapäeval kell 18.00—19.30 omas kodus 501 Davisville Ave., Toronto, ning igal esmaspäeval kell 18.00—19.00 Hamiltoni kiriklas, 3 Mapleside Ave., Hamilton, tel. 527-0410.

TORONTO EESTI S.P. ADVENTKOGUDUS
804 Broadview Ave.
(Allmaaraudtee vastas, Eesti Maja poole)
Tel. 626-3417

Laupäeval, 28. jaanuaril kell 9.30 h. PIIBLIKLASS ainel: Sõnakuulmine. JUMALATEENISTUS kell 11.00 h.

Igal teisel laupäeval JUMALATEENISTUS kell 9.30 h. ja PIIBLIKLASS kell 11 h.

Teretulemast!

ESIMENE EESTI EV. LUT. KOGUDUS HAMILTONIS
Kirik: 18 Victoria Ave. S. Hamilton, Ont. L8N 2S6
Õpetaja T. Nõmmik
3 Mapleside Ave., Hamilton, Ont. L8P 3Y4. — Tel: 527-0410

Pühapäeval, 29. jaanuaril kell 16.00 KONTSERT-JUMALATEENISTUS. Laulab „Estonia“ koor R. Toi juhatusel, koorisolist Avo Kittask.

Teisipäeval, 31. jaanuaril kell 19.00 PIIBLITUND kiriklas.

Pühapäeval, 5. veebruaril kell 11.00 JUMALATEENISTUS kirikla kabelis.

Pühapäeval, 12. veebruaril kell 16.00 JUMALATEENISTUS, järgneb koguduse täiskogu koosolek.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: igal neljapäeval kell 18.00—19.30 omas kodus 501 Davisville Ave., Toronto, ning iga esmaspäeval kell 18.00—19.00 Hamiltoni kiriklas, 3 Mapleside Ave., Hamilton, tel. 527-0410.

OTTAWA EESTI EV. LUTERI USU PAULUSE KOGUDUS
Kirik: King Edwardi ja Wilbrodi tänavate nurgal
Õp. O. Gnadenteich

JUMALATEENISTUS on laupäeval, 4. veebruaril kell 4.00 p.l. Järgneb koguduse täiskogu koosolek.

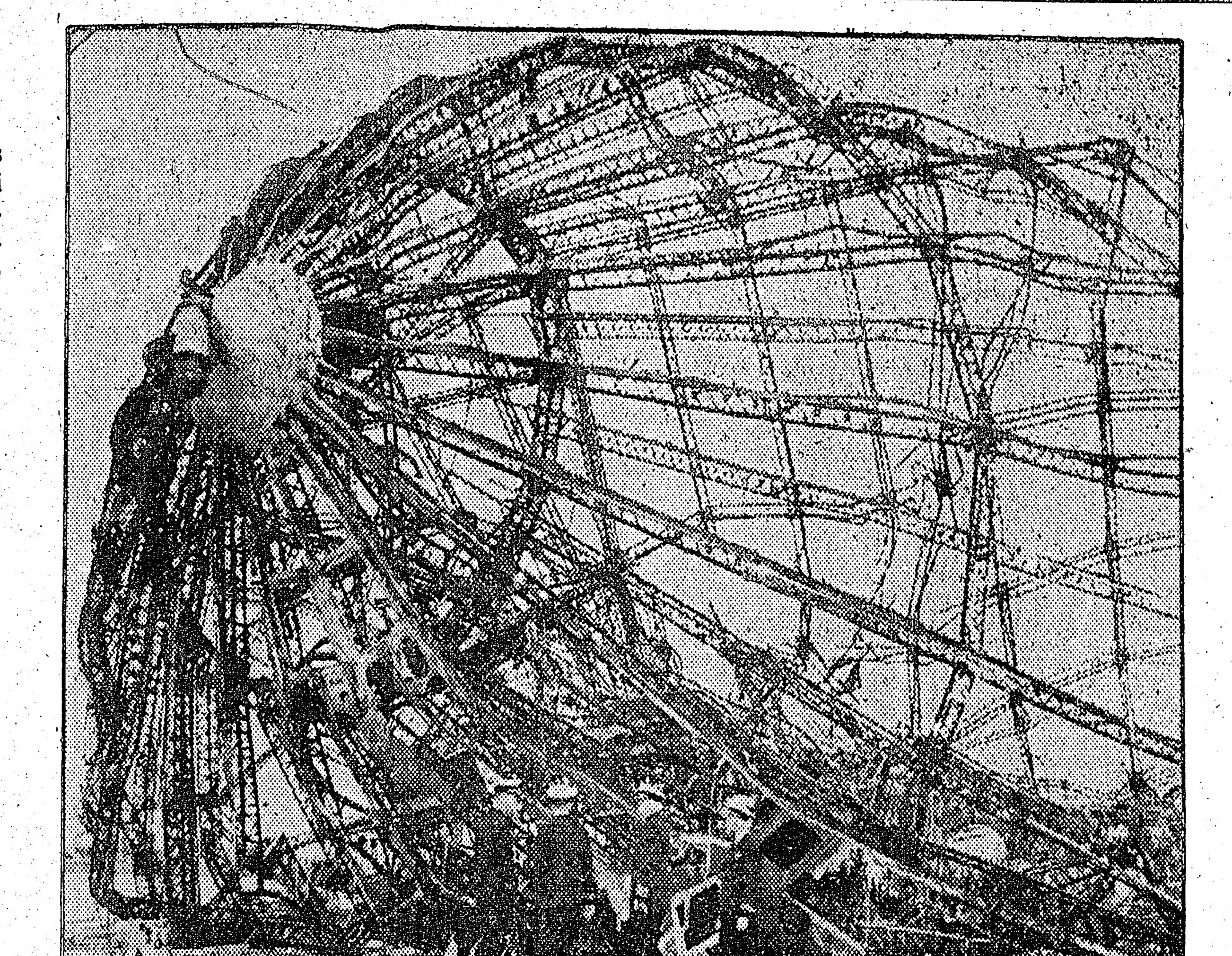

„Hindenburgi“ varemed.

Maailma aknal

200 AASTAT AEROSTAATI

2.

Juba esimesi aeronaute üllatas see, kui abitu oli nende suur ja kohmakas õhupall ilmastiku tujude meelevalla all. Kohe hakati otsima teid, kuidas aerostaati iseliikuvaks ja sellega ühenduseks tüüritavaks muuta. Üheks abinõuks selle juures oli sõiduki kuju voolujoonestamine, mille juures selle gaasimahuti sai sigaritaolise kuju.

1851 ehitas Henri Giffard pikliku palliga aerostaadi, varustatud 5-e hobujõulise aurumasinaga, kuid tema fantastilised tulevikuplaanid jäid paberile ja maailmal jäid nägemata kolossid üle kahe korra suuremad suurimaist dirizhaablitest, mis järgmisel sajandil tegelikult ehitati. 1855 saavutasid kaks prantsuse ohvitseri 70 km-lise tunnikiiruse oma elektrijõul edasiliikuva õhulaevaga.

Plahvatusjõu-mootori sünd avas uusi võimalusi ja suundi, mille arendajatena on läinud ajalukku eriti kaks pioneeri, Basiilia-päritoluga prantslane Alberto Santos-Dumount (1873-1932) ja sakslane, krahv Ferdinand Zeppelin (1838-1917). Esimene neist ehitas oma karjääri vältel tervelt 14 õhulaeva, millest eranditult igaüks tegi läbi vähemalt ühe õnnetuse. Seletamatuks imeks jääb, kuidas Dumount neist kõigist elusalt välja tuli ja isegi auhinna võitis 1901. a. ümber Eiffeli torni lendamise eest.

Teisele pioneerile, Zeppelinile, oli õhulaeva ehitus tema teiseks karjääriks pärast 53-eaastasena erru minekut ratsaväe-kindrali auastmes aastal 1891. Tema esimene dirizhaabel valmis 1906 ja kolm aastat hiljem asutas ta õhulaevatehase. Tema ülemaailmse kuulsuse tõttu hakati kõiki juhitavaid õhulaevu tsepeliinideks nimetama.

Esimese Maailmasõja vajaduste survel ühendati 1915 a. Zepelini tehase ressursid ühe teise õhulaeva-tehase omadega, millega rohkem arenenud ja suuremate nn. „ülitsepeliinide“ tootmine võimalikuks sai. Oli tsepeliine, mis saavutasid 7.000 meetrilise lennukõrguse, 120 km-lise tunnikiiruse ja 10.000 km-lise lennu-ulatuse. I. Maailmasõjas pommitasid saksa tsepeliinid vastaste linnu ja sõjalaevu. Isegi Eesti maa-ala ei jäänud rünnakuist puudutamata.

Pärast sõja lõppu soetasid kõik suurriigid endile õhulaevu nii kaubanduslikuks kui ka sõjaliseks otstarbeks. Briti R-31 oli esimene, mis 1919 lendas üle Atlandi. Saksamaal oli korrapärane lennuühendus Lõuna-Ameerikaga. Julgeolek jäi õhulaevade juures lahendamata probleemiks kogu nende ajaloo kestel. Ajavahemikus 1932 - 1935 juhtus ainult Ameerikal 12 katastroofi sadade inimohvritega.

Kõigi aegade suurim dirizhaabel, Hindenburg, mis valmis 1936, oli teinud mitu lendu üle Atlandi kuni 70 reisijaga pardal ja raske kaubalaadungiga, ja näis just kehastanud olevat krahv Zeppelini unistused, kui ta 1937 a. leegitsedes alla varises Lakehursti lennuväljale N. Jersey's. Meeskonnaga koos oli pardal 105 inimest, kellest 33 hukkusid. Hindenburgi hukuga lõppes praktiliselt õhulaevade ajalugu. Nende suurimaks nõrkuseks oli plahvatusoht. Tänapäeval, kus heeliumi piiramatult saadaval on, ja selle kasutamine vesiniku asendamiseks mingit raskust ei valmistaks, võiks tekkida küsimus, miks huvi õhulaevade vastu pole kunagi enam taasärganud. Võrreldes aga dirizhaablite omadusi tänapäevaste arenenud õhust-raskemate õhusõidukite omadega, on ilmne, et esimesed viimastega enam kuidagi võistelda ei suudaks. Dirizhaablitel tuleb paratamatult jagada dinosauruste saatust.

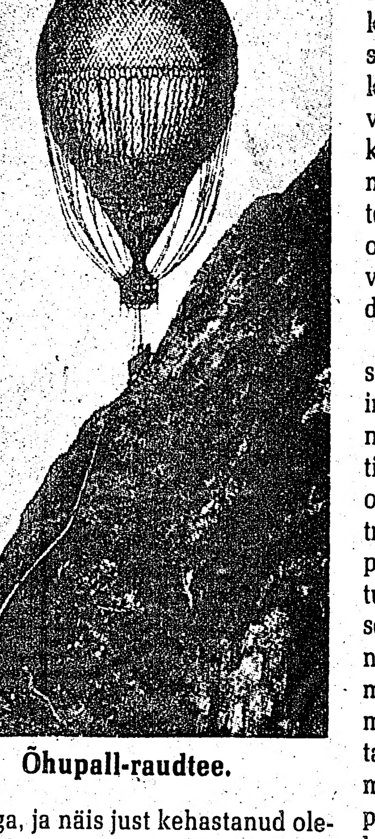

Õhupall-raudtee.

ÕHUPALLI TAASSÜND

Oma hiilgeajal tõrjusid dirizhaablid oma eelkäijad, õhupallid, tagaplaanile, kuid huvi viimaste vastu pole kunagi täielikult kustunud olnud. Ja teatavat liiki õhupallide populaarsus on viimasel ajal koguni kasvamas. Kuumaõhupalliga lendamine on saanud laialdaselt harrastatavaks spordiks. Kuumaõhu pallide arvu üle maailma hinnatakse 5.000-le. Neist on 3.500 USA-s ja 130 kuni 150 Kanadas. Keskmiselt 18.000 dollariline nüüdisaja õhupall on küllaltki erinev Montgolfiere'ide primitiivsest paber-kerast. Ta on valmistatud kergest nailon-filmist, mida langevarju eeskujul saab tarbekorral kokku rullida. Õhu kuumendamine toimub elava tule varal ja maaga või teiste aeronautidega side pidamiseks on pardal CB raadiosaatja ja vastuvõtja ning navigatsiooni instrumendid.

Peale eelkirjeldatud palli on üks sootuks erinev aerostaadi tüüp alati inseneride huviobjektiks olnud, senini aga veel mainimisväärsete praktiliste tulemusteni jõudmata. Need on tööstuslikud aerostaadid raskuste transportimiseks maad mööda ligipääsmatuist kohtadest ja ligipääsmatuile kohtadele. Metsatööstus igatseb juba ammu sellist „taevakraanat“ palkide ja pakkude väljavedamiseks kuluka juurdeveoteede ehitamise asemel. Kui ajutiste teede ehitamise kulud nõuavad liiga suure osa metsa ekspluateerimise kasudest, peavad teatavad metsalangid jääma kasutamata. Ainuke alternatiiv teede ehitusele oleks helikopter, kuid suurima sellekohase helikopteri tõstejõud on maksimaalselt 16 tonni, kuna üksainus suure Duglas-kuuse toores palk võib kaaluda kaks korda nii palju.

Üks huvitavamaid tööstualiku dirizhaabli tüüpe on praegu väljatöötamisel Kanadas. See saab oma tõstejõu 49 meetrilise läbimõõduga kerakujulisest heeliumipallist, mis suurema stabiilsuse ja nn. Magnus-efekti saavutamiseks pöörleb oma horisontaalse telje ümber kiirusega 3 1/2 korda minutis. Telje kummaski otsas on jugamootor sõiduki manööverdamiseks, kuna selle kõrgust reguleerivad suured õhupõied (nagu jalgpalli sisekummid), mis peidetud gaasipalli sisemusse. Õhupõitesse pumbatava õhu hulk muudab palli raskust ümbritseva õhu suhtes. Telje ühest otsast teiseni ripub gaasikera all ämbrisanga kujuline kaarjas tala, mille keskel ripub gondel ja tõstekonks. Kalkulatsiooni kohaselt oleks selle tõstemasina võime 68 tonni heeliumi tõstejõu tõttu pluss umbes 14 tonni Magnus-efektist (Saksa füüsiku, Magnus'e /1802-1870/ poolt avastatud fenomeen).

Õhupalli tõstejõu ärakasutamise idee polegi nii uudne kui arvata võiks. Õige varsti pärast vesiniku avastamist soovitas Dr. Black kasutada raskuste tõstmise kergendamiseks vesinikuga täidetud kotte.

Üks omapärane õhupalli töölerakendamise viis on dokumenteeritud New York'i „Wide World Magazine“'i 1898 juulikuu numbris. Illustratsioon kujutab ja artikkel kirjeldab ühte raudteed, mille jõuallikaks on gaasiga täidetud pall, läbimõõduga 20 m, mille küljes ripub vagun, mis liigub maa külge kinnitatud rööbast mööda alt orust ülesse Hochstauffeni mäetipule Badrechenhallis, Austria Alpides. Mäest alla laskumiseks täidetakse ballastitankid veega, ületamaks palli tõstejõudu, kuna mäkke tõusmiseks tarvitseb ainult kraan lahti keerata ja paras hulk vett välja lasta. Ilusat vaadet mäetipult saadi sel viisil nautida ilma ülesseronimise vaevata.

Pole teada, mis on saanud sellest raudteest — kas pidas ta vastu kuni vanuse nõtrus talle loomuliku lõpu tõi või läks ta hingusele koos tsepeliinidega.

K. UTSAL

(Järgneb)

„Graf Zeppelin“

Kompuuterite lõhkuja Kanada senaatoriks

Peaminister P. E. Trudeau nimetas 5 uut senaatorit. Nendeks said Jerry Grafstein, Anne Cools, John Stewart, Michael Kirby ja Philip Deane Gigantes. Nende seas Anne Cools, kes oli 4 kuud vangis ja maksis $1500 trahvi demonstratsioonist osavõtmise pärast Montrealis, mille juures purustati ära George William Ülikooli mitme miljoni väärtuslik kompuuter 1969. a. Liberaalide partei kandidaadina Anne Cools püüdis kahel korral pääseda Kanada parlamenti, kuid iga kord see ebaõnnestus. Viimasel ajal ta töötas hoolekandeametnikuna Torontos.

Anne Cools on 39-aastane ja esimene värviline senaator. Ta hakkab saama palka $61,425 aastas kuni 75-nda eluaastani.

Vangile kahjutasuks $35,501

Lapsevarguse pärast eluksajaks vangistatud Richard Williams New Yorgi osariigist kaebas kohtusse vangla administratsiooni ja nõudis kahjutasu halva kohtlemise pärast. Vandekohus rahuldas palve ja määras temale hüvituseks $35,501. Sellest oli 25,000 dollarit selle eest, et vangla administratsioon ei vahetanud küllalt kiiresti tema vananenud silmalense, $10,500 selle eest, et teda oli pandud raudu koos teiste, suitsetavate vangide kongis ja transporteeritud kohtusse koos teiste vangidega, kes suitsetasid, kinnises vangla transportautos, kus ei olnud ventilatsiooni ja $1.00 selle eest, et vangivaht mitmel korral ei toonud temale küllalt kiiresti soovitud ajakirja!

„MEIE ELU“ talitus võtab vastu ajakiri

Triinu

tellimisi.

Vaipade ja mööbli keemiline puhastus

samuti akende pesemine. Söögituba, elutuba ja koridor $59.95. Pensionäride üürikorteritele hinna-alandus.

PEETER VALING — Tel. 690-4961

KUHU MINNA?

- **Reedel, 27. jaan. „Rahvusvaheline Kohvik“ Eesti Majas kl. 8 õ.**
- **Laup., 28. jaan. T.E.V.Ü. 31. aastapäeva pidu Eesti Majas algusega kl. 7 õ.**
- **Pühap., 29. jaan., kolmap., 1. veeb., pühap., 5. veeb. Abel Lee kunstinõitus Vana-Andrese kiriku saalis.**
- **Pühap., 29. jaan. „Talihari '84“ Eesti Majas algusega kl. 3 p.**
- **Laup., 4. veebr. Saarlaste Küünlapäeva pidu Eesti Majas algusega kl. 7 õ.**
- **Laup., 4. veebr. Hamiltoni Helletajate kontsert-tuluõhtu YWCA ruumes, 75 MacNab St. S. Hamilton, algusega kl. 2 p.**
- **Pühap., 5. veebr. Narva '44 lahingute mälestusõhtu Eesti Majas algusega kl. 3 p.**
- **Reedel, 10. veebr. „Kalevi mürgel“ Tartu College'is algusega kl. 7.30 õ.**
- **Esmasp., 13. veebr. Finnair'i soome ja eesti filmiõhtu Macedonian Hall'is, 76 Overlea Blvd. algusega kl. 6.30 õ.**